AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 38. JOLIET, ILLINOIS, 6. APRILA 1917 LETNIK XXVI

Senat Združenih Držav glasoval za vojno z Nemčijo.

Z 82 proti 6 glasom sprejel vojno resolucijo, katera izjavlja, da med Združenimi Državami in Nemčijo obstoji vojno stanje. Zbornica sledila senatu. Po vročih razpravah.

Vojna proti cesarski nemški vladi, ne proti nemškemu ljudstvu.

Washington, D. C., 2. apr. — Kongres se je sestal danes opoldne točno ob 2. uri k posebnemu zasedanju. O tem je samo ena misel, da je to najznamenitejše zasedanje kongresa v zgodovini Združenih Držav.

Predsednik Wilson, pripravljen na svoj nagovor, je čakal samo na organizacijo poslanske zbornice. Če bo organizacija izvršena pred 3. ali 4. uro, je prav verjetno, da bo imel predsednik nagovor še danes.

Washington, D. C., 2. apr. — Predsednik je nocoj pozval kongres, naj vojno stanje med Nemčijo in Združenimi Državami proglasi kot obstoječe. Priporočal je uvedbo splošne vojne dolžnosti in povišbo stalne zavezne armade na 500,000 mož ter poudarjal, da bo potrebno, vlade dežel, ki se zdaj vojskujejo z Nemčijo, posebej podpirati finančno kar najradodarneje. Da postopanje zavezne vlade ni naperjeno proti avstro-ogrski vladi ali proti kakemu drugemu nemškemu zavezniku, je predsednik tudi poudarjal.

V kapitolu.

Bilo je natančno štirideset minut po osmi uri, ko se je veliki avtomobil predsednikov pripeljal pred kapitol. Dva škadrona 2. konjiškega polka sta krbela za red na trgu, na katerem se je zbralo nekaj sto ljudi. Predsednika so koj vedli v govornikovo sobo in že čez malo minut odondod v sejno dvorano, v kateri so se med tem zbrali člani obeh zbornic kongresa. Glušilen plosk od obeh strani ga je pozdravil. Opaziti pa je bilo, da senatorji La Follette, Stone in Cummins niso ploskali. Senator La Follette je stal tu z rokama križem dejanima. Senator Lane, v isti skupini, je ploskal samo slabotno; senator Kenyon nekoliko močneje.

Nobene podvržbe.

Potem je začel predsednik čitati poslanico, katero so poslušali resno mirno. Prvo prekinjenje je prišlo, ko je g. Wilson izjavil, da "ne bomo izbrali poti podvržbe". Druga demonstracija je sledila, ko je g. Wilson pozval kongres, priznati vojno stanje med Nemčijo in Združenimi Državami kot obstoječe. Poslanec Caldwell, New York, je bil prvi, ki je vstal in nekaj zakričal, česar ni bilo umeti. Člani najvišjega zavezuega sodišča so vstali. Glavni nadsodnik White se je smehljal in je krepko ploskal. Enako nadsodnika Pinken in Clarke.

Za ententine zaveznike.

Plosk je vzbudilo tudi naznanilo, da naj Združene Države podpirajo ententine zaveznike do konca vojne. Največje navdušenje pa je povzročila izjava, da se mora zavezna armada na temelju splošne vojne dolžnosti povišati na 500,000 mož. Ploskanje je trajalo skoro celo minuto.

Navdušeno je bila sprejeta nadalje izjava, da se morajo načela miru in pravičnosti ohraniti in braniti proti samovladni sili, ter stavek: "Prepira nimamo z nemškim ljudstvom, ampak z nemško vlado"; nadalje omemba strmoglavljenja ruske monarhije.

Zgled Rusije.

"Ali ne čuti vsak Američan," je rekel predsednik, "da so bile naše nade na bodoči svetovni mir po čudovitih in srce razveseljujočih dogodkih zadnjih tednov na Ruskem okrepljeni?

"Rusija je bila tistim, ki so jo najbolje poznali, vedno demokratična v srcu, v vseh važnih življenskih vprašanjih, v vseh znotrajšnjih razmerah svojih ljudstev, kjer so se izražali njeni naravni čuti, njeno vsakdanje pojmovanje življenja.

"Samovladrstvo, ki je stalo na čelu njene politične stavbe, dokler je obstajalo, in kakor strašna je tudi bila v resnici njegova moč, vkljub temu ni bilo rusko po izvoru, prav tako malo kakor po značaju in cilju; in sedaj je strmoglavljeno, in veliki, plemeniti ruski narod je bil v vsem svojem naravnem veličanstvu in svoji moči pridejan tistim, ki se bore za svobodo na svetu, za pravičnost in mir. Tu imamo primernega deležnika za častno zvezo."

Predsedniku čestitali.

Plosk za ploskom je sledil tudi omembi nemških vohunov, ki so se razpasli po deželi, in namigu na "mirovne deležnike demokratičnih narodov", kakor tudi izjavi, da "se bo s trdno roko in najstrožje postopalo proti vsaki nelojalnosti, če se kje pokaže".

Med prvimi, ki so predsedniku po prečitanju poslanice čestitali, je bil senator Lodge, Massachusetts. Segel mu je v roko in rekel:

"Gospod predsednik, izrazili ste čuvstva ameriškega ljudstva na najveličastnejši način, kar se more misliti."

Ko je g. Wilson zapustil kapitol, sta se senat in zbornica takoj zbrala k seji in predložena je bila resolucija poslanca Flooda, predsednika zborničnega odseka za zunanje stvari. Resolucija proglaša vojno stanje kot obstoječe in naroča predsedniku, "uporabiti vse deželne pomočke v vojni proti cesarski nemški vladi in vesti spor k uspešnemu zaključku".

Senator La Follette se protivi.

Washington, D. C., 3. apr. — Akoravno je senator La Follette iz Wisconsina zadržal sprejetje vojne resolucije v senatu danes, je gotovo, da bode končno sprejeta v obeh zbornicah kongresa v nekaj dneh.

Razprave o vojni resoluciji.

Washington, D. C., 4. apr. — Kongres se bavi danes z vojno resolucijo in namerava zasedati, dokler ne bo delo rešeno.

Senat je začel svoja tozadevna posvetovanja ob 10. uri. Vsa druga opravila so bila odložena po enoglasnem sklepu.

Senator La Follette, ki je včeraj dognal, da se posvetovanje o vojni resoluciji za en dan odloži, ni bil navzoč, ko je seantor Hitchcock predlagal, takoj začeti s posvetom o resoluciji. Predlog je bil sprejet. Skoro vsi senatorji in mnogi reprezentantje so bili navzoči, ko so se razprave začele.

Senator Hitchcock o vojni.

V kratkem otvoritvenem govoru je senator Hitchcock izjavil, da je sedaj čas "za dejanje, ne za razpravljanje".

"Predsednik je že podrobno razložil, zakaj se mora storiti ta važni korak. Resolucija predpisuje vojno s cesarsko nemško vlado. Resolucija je sestavljena po vzorcu drugih vojnih resolucij. Odgovornost na vojni izvrača na rame nemške vlade, katero obdolžuje, da je ponovno zakrivila sovražna dejanja proti Združenim Državam. Resolucija pomeni brez dvoma vojno napoved.

"Prepričanja se ne morem ubraniti, da je položaj zelo resen. Nekateri so morda prav veseli v nadi na vojno. Mene ta nada tlači. Ne morem se pomiriti nad tem, da mora ljudstvo plačati stroške, da bo življenja draginja še večja, da ima ljudstvo nositi ogromno davčno breme, in najbolj obžalovanja vredno je veliko število človeških življenj, ki jih mora naše ljudstvo žrtvovati. In trdnega prepričanja sem, da tudi drugi tako mislijo.

"Ne gremo v vojno na osvojitev. Ne zahtevamo nobene vojne odškodnine. Ne gojimo proti nikomur sovraštva, niti mržnje. V tem oziru se razlikujemo od narodov, ki se že vojskujejo.

"Panslavizem stoji proti pangermanizmu; Italija zahteva trentinsko ozemlje nazaj; Francija svoji izgubljeni pokrajini; Anglija ima nemško trgovino in nemške kolonije takorekoč v svojih rokah; Rusija hoče Carigrad in Nemčija ni zadovoljna s prostorom na solncu, ampak hoče gospodovati v Evropi.

"Mi pa hočemo naše zaklade, naše življenje žrtvovati, ne da bi mislili niti na možnost dobička. Mi gremo v vojno, da branimo našo čast, našo neodvisnost; mi se borimo za človeštvo.

"Vojne z Nemčijo nismo hoteli. Skoro tri leta sta predsednik in kongres delala vse v svojih močeh, da se krvavi borbi izognemo. Nemčija je neprestano izzivala. S tem pa nikakor nočem reči, da je Nemčija iskala vojne z nami.

"Jaz ne morem glasovati proti vojni, ker bi to pomenilo samo slabost in bojazen."

Senat glasoval za vojno.

Washington, D. C., 4. apr., 11:30 zv. — Resolucija, ki izjavlja, da vojskno stanje med Združenimi Državami in Nemčijo obstaja, je senat pozno nocoj sprejel z 82 proti 6 glasom.

Senatorji, ki so glasovali proti resoluciji, so bili: La Follette iz Wisconsina, Norris iz Nebraske, Gronna iz North Dakote, Stone iz Missourija, ardaman iz Mississippija, Lane iz Oregona.

Poslanska zbornica se bode bavila z isto resolucijo jutri.

"Zlate" Združene Države.

Washington, D. C., 2. apr. — Količkost zlata v Združenih Držav zakladnici je bila danes največja v svetovni zgodovini. Skupna vrednost zlatega denarja in zlata v palicah v shrambah je bila $3,044,309,292. Vsota se je dejansko podvojila med zadnjimi petimi leti. Ponajveč pa se je zlati zaklad nakopičil med vojno.

Penfield prihaja na obisk.

Dunaj, 2. apr. — Ameriški poslanik Frederic Penfield je potrdil danes govorico, da se brzko bo mogoče povrne iz Waschingtona na Dunaj. Pravi, da utegne njegov obisk trajati kake 3 mesece.

Poslanik in njegova soproga odpotujeta v sredo ali četrtek na obisk v Združene Države.

Vest o odhodu g. Penfielda je vzbudila izprva veliko začudenje, vendar se je to takoj uleglo, ko je Penfield zagotovil, da se zopet povrne, da je bil samo poklican k predsedniku, da poroča o evropskem položaju.

Prošnja za mir?

London, 2. apr. — "Vorwaerts" v Berlinu misli, da je smatrati potovanje poslanika Penfielda v Ameriko "skoro za prošnjo za mir", tako brzojavlja Reuterjev poročevalec v Amsterdamu.

"Vorwaerts" utemeljuje svojo domnevo na posvetovanje, katero je imel Penfield pred kratkim z avstrijskim ministrom zunanjih stvari, v katerem je ta izjavil, da je mirovni predlog centralnih zaveznikov še v veljavi.

Neprijetna izkušnja.

Havana, Ill., 2. apr. — Nemški krojač P. Blum je moral danes izkusiti, da se v Havani ne sme nekaznjen kazati z nemško zastavo. Vtaknil si je v gumbnico nemško trobojnico in je razvil drugo nad svojo delovno mizo.

Patriotični meščanje so se polastili obeh in so ju na cesti sežgali.

Blumov delodavec ga je izpokal.

"Hochderkaiserovec" skoro linčan.

Thermopolis, Wyo., 2. apr. — Neki tujec, baje Nemec, ki je zaklical "Hoch der kaiser", ko je stal pijoč ob bari v nekem salunu tukaj, je komaj utekel linčanju. Neki rudar ga je pobil, vrv se je prikazala kakor pričarana, in zdajci je osupli mož visel z nekega trama. Preden pa je izdihnil, ga je odrezal mestni maršal. Oživljen z mrzlo vodo, je bil prisiljen poklekniti in poljubiti ameriško zastavo. Potem je bil posvarjen, naj izgine iz mesta. To je storil.

Bolgarija in Rusija.

Sofija, 1. apr. (Čez Amsterdam in London.) — V bolgarskem sobranju je ministrski predsednik Radoslavov izrazil mnenje, da bo ruska revolucija obnovo dobrih odnošajev med obema narodoma omogočila. Prvi minister je patriotizem ruske dume baje toplo pohvalil in rekel:

"Upam, da nastopi sedaj red v ruskih razmerah in ugladi pot k dobremu porazumu med našima narodoma. Bolgarija je pač napovedala absolutistični Rusiji vojno, a je vedno delala razliko med to Rusijo in ruskim ljudstvom."

Photo by American Press Association.

VSESTRANSKE PRIPRAVE ZA VOJNO.

Združene Države ameriške se pripravljajo na suhem in mokrem za vojno z Nemčijo v obrambo svoje časti in neodvisnosti ter v prid vsemu človeštvu. Vsepovsod se vrše vojne priprave. Na sliki so videti mladi uslužbenci newyoških hotelov, vežbajoči se na strehi nekega hotela. Združeni so v polk in štejejo nad 1,000 članov. Njihove vojaške vaje vodi neki aktivni častnik.

VESELE VELIKONOČNE

praznike vsem našim cenjenim naročnikom, sotrudnikom in prijateljem. Aleluja!

Obenem prosimo vse čitatelje Amerikanskega Slovenca, naj vplivajo na vse naše rojake v Ameriki, državljane in nedržavljane, da se zadržijo

mirno in premišljeno

nasproti vsakemu, brez ozira na njegovo narodnost, v preresnem času, ko se bodo tudi naše Združene Države ameriške udeleževale evropske vojne. Uncle Sam gre v vojno, da brani svojo čast in neodvisnost, da se bori za človestvo. Živel Stric Sam!

Amerikanski Slovenec.

Na francoski fronti napredujejo zavezniki.

Zavzeli še več vasi in utegnejo vsak čas osvojiti že tudi mesto St. Quentin.

SPOPADI MED NEMCI IN RUSI.

Z italijanske, makedonske in rumunske fronte malo novic.

Laška fronta.

Rim, 2. apr. — Ob vsej fronti je bilo običajno topniško bojevanje. Neprestano slabo vreme je oviralo vojaška podjetja. V soboto zvečer so se manjši spopadi v Posinski dolini končali uspešno za nas. Včeraj smo podjeli držen napad v soseščini kraja Laghi in razdejali avstrijske zakope.

Avstrijci obstreljevali Alo.

Rim, čez London, 3. apr. — Topniško bojevanje v goratem ozemlju je bilo ovirano včeraj po močnem sneženju, ali v Adiški dolini je bila znatna delavnost. Sovražnik je z izstrelki zadel več predmetov v Ali in povzročil nekaj škode. Naše baterije so izdatno odgovarjale in obstreljevale vojaška poslopja v Rivi, Roveredu in Villi Lagarini.

Makedonska fronta.

Berlin, 2. apr. — Po Narovskem jezeru so bili sunki sovražnih ogledovavcev brezuspešni. Jugozapadno od Dojranskega jezera je napaden oddelek prodrl v britansko postojanko, usmrtil del posadke in se vrnil z več ujetniki.

Rumunska fronta.

Petrograd, 2. apr. — Južno od reke Ousse je sovražnik napadel naše postojanke, a je bil odbit. Na ostali fronti so bile patrolne praske in obojestransko streljanje.

Berlin, 2. apr. — Fronta nadvojvode Jožefa: Ob Ludovi, v gozdnatih Karpatih, so naše ogledovalne čete razdejale z razstrelbami eno številnih minskih omrežij sovražnikovih.

Rusi so po močni topniški pripravi začeli napadati na fronti sedmih kilometrov proti mejnim višinam na obeh straneh Uzulske doline. Njihovi vali so se zrušili pod našim streljanjem, na neki točki v boju od moža do moža. Manjši sunki na obeh straneh glavnega napadišča so se enako izjalovili.

Armadne skupine feldmaršala von Mackensena: Nič novega ni izporočiti.

Petrograd, 3. apr.—Rumunska fronta: Bilo je ogledovanje po skautih in obojestransko streljanje.

Ruska fronta.

Petrograd, 2. apr. — Patrolni spopadi in streljanje s puškami tupatam. Jugovzhodno od Brzezanov, v vasi Konjavki, je naše topništvo povzročilo ognje in razpoke v skladiščih za strelivo.

Berlin, 2. apr. — Fronta princa Leopolda: Ob Dvini je bilo rusko prodiranje obrezuspešeno po našem streljanju.

Zapadno od Lutska, blizu Svinjuhov, so naši naškočni oddelki dovedli več ujetnikov iz sovražnih zakopov.

Rusi odbijajo Nemce.

Petrograd, 3. apr. — Južno od Iljuksta, na obeh straneh Poneveške železnične proge, je sovražnik po topniški pripravi napadel naše postojanke in prodrl v zakope. Prepodili smo ga z bajonetom.

V okraju Helvov-Vojnin, 16 milj jugovzhodno od Vladimira Volynskega (Volhinija), je sovražnik po topniški pripravi in metanju min napadel naše postojanke in prodrl v naše zakope. Nekaj Nemcev je bilo bajonetovanih in ostali so zbežali.

Manjši sovražni napadi blizu Pustomytov, južno od Vojnina, so bili tudi odbiti.

Francoska fronta.

London, 2. apr. — Znatno smo napredovali zopet danes na številnih točkah ob fronti našega prodiranja. Severovzhodno od kraja Savy so naše čete davi zavzele vasi Francilly-Selency, Selency in Holnon, ujele 32 Nemcev in uplenile 6 topov. Sedaj smo dve milji oddaljeni od St. Quentina. Osvojili smo nadalje St. Quentinski gozd, Villecholles in Bihecourt. Zavzeli smo davi tudi na fronti kakih desetih milj vrsto močno utrjenih zakopov v sovražni prednji obrambni liniji med cesto Bapaume-Cambrai in Arrasom.

Pariz, 2. apr. — V okrožju St. Quentina, v odseku južno od reke Oise, v Champagni in v Alzaciji je bilo več spopadov, uspešnih za nas.

Berlin, 2. apr. — Na raznih točkah ob zapadnih frontah je prišlo do živahnih spopadov. Sovražnik je ponekod napredoval.

Zavezniki osvojili več vasi.

Pariz, 3. apr. — Vzhodno in zapadno od reke Somme so naše čete po močni topniški pripravi napadle sovražno postojanko, ki se je raztezala severno od linije Castres, Essigny in Benay, od L'Epine de Dallon do reke Oise. Vkljub trdovratnemu odporu sovražnikovemu so naše čete povsod dosegle svoj cilj in zasedle na fronti kakih osmih milj vrsto opirališč, močno utrjenih in obdržavanih po močnih oddelkih. L' Epine de Dallon in vasi Dallon, Giffecourt in Cerizy ter več višin južno od Urvillersa je v naših rokah. Napredovali smo tudi drugod ob fronti.

London, 3. apr. — Tekom včerajšnjega napada jugovzhodno od Arrasa so naše čete po dolgem boju zavzele tudi vas Henin-sur-Cojeul.

Turška fronta.

Petrograd, 2. apr. — Kavkaška linija: V smeri Panžvina, blizu vasi Gangadži, kakih 10 milj južno od Baneha, so naše čete prepodile turške branitelje.

V smeri Hanikina so naše čete zavzele Miatague Poitaht in Serponie. Turke, ki se umikajo v smeri Kasričirina, zasledujemo dalje.

Petrograd, 3. apr.—Kavkaška linija: Nobene izpremembe v položaju ni.

Prohibicija napreduje.

Springfield, Ill., 3. apr. — Springfield se je posušil z neuradno večino 458 glasov. Ženski glasi so odločili. Prizadetih je 215 salunov.

Madison, Wis., 3. apr. — Glavno mesto Wisconsina in sedež državne univerze se je danes osušilo, prvikrat izza svoje ustanovitve pred 70. leti.

Zopet dva osumljenca.

Chicago, Ill., 30. marca. — Zavezni uradniki so prijeli včeraj zopet dva Nemca, ko sta dospela semkaj z vlakom. Prepeljana sta bila v urad Hintona Clabaugh, predstojnika zavezne tajne službe v zaveznem poslopju, in tamkaj zaslišana. Aretiranca sta baje poročnik Victor Kurth in ladijski pomočnik Hermann Schroeder, ki sta utekla iz internirane nemške križarke "Prinz Eitel Friedrich" dne 19. marca.

DENAR V STARO DOMOVINO

pošljemo skozi najzanesljivejše bančne zavode. Tam izplača denar c. kr. pošta.

Dokler ni vojna med Ameriko in Avstrijo napovedana se denar še vedno lahko **pošlje po pošti ali brzojavno,** ker razmere so še nespremenjene. Navadno se denar izplača v stari domovini v štirih do 6. tednov, če poslan po pošti, če poslan brzojavnim potom, se izplača v 3. do 6. dneh sigurno.

Mi garantiramo, da denar ne bo zgubljen.

Za pošiljatev večjih vsot in za hitrejo izplačitev pošiljatve, je priporočati, da **pošljete denar potom brezžičnega brzojava** (Wireless). Vsaka beseda v naslovu stane 65 centi. Tako lahko sami računate cene brzojava.

IZVIRNO POBOTNICO, katero je lastnoročno podpisal prejemnik, ko je denar v stari domovini prejel, bomo poslali vsakemu pošiljatelju, ko jo prejmemo.

Cene denarja se nepričakovano spremenijo, in v takem slučaju pošljemo denar po ceni onega dne, ko smo ga prejeli, da ne trpimo občutne škode.

Danes pošljemo:

10 K za...$1.75	100 K za...$ 13.00
25 K za...$4.00	500 K za...$ 65.00
50 K za...$7.75	1000 K za...$129.00

AMERIKANSKI SLOVENEC
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 4. apr. — Sredi velikega tedna smo, imenovanega tudi "tihi teden". Letos je veliki teden za ves svet pretresljivo resen; prav posebno pa za našo Ameriko, kajti v tem tednu se odločuje — in menda baš danes odloči —, ali se nazadnje tudi še mi udeležimo nesrečne svetovne vojne...

Praznovanje Vstajenja našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa bo v naši slovenski cerkvi veliko soboto zvečer ob pol 8. uri s slovesno procesijo s presv. Rešnjim Telesom po cerkvi, nakar bo blagoslov z Najsvetejšim. Blagoslovljenje velikonočnega jagnjeta in druzih jedil bode veliko soboto popoludne ob 3. uri in zvečer po Vstajenju, in sicer v cerkvi. Na velikonočno nedeljo bodo sv. maše kakor ob nedeljah, ob 6., 8., 9. in 10. uri.

— Lep pogreb z godbo je priredil danes g. Anton Uremovič iz Rockdala svojemu nesrečnemu sinu Josipu, 21 let staremu, ki je umrl v ponedeljek dopoldne za poškodbami, zadobljenimi na glavi v soboto zvečer, ko je naglo dirjal na motorciklju v Rockdalu po Moen avenue in trčil vkup z nekim drugim motorciklistom. Poleg staršev žaluje za njim sedem bratov in sester; en brat je starejši, nego je bil pokojnik. Pogrebni izprevod se je pomikal danes dopoldne v avtomobilih iz Rockdala do tukajšnje slovenske cerkve, v kateri je naš g. župnik, Rev. John Plevnik, služil črno sv. mašo, in potem na slovensko pokopališče. Pokojni Josip Uremovič je svojčas pohajal našo slovensko župnijsko šolo. Sorodnikom in zlasti staršem naše iskreno sožalje, a pokojniku svetila večna luč!

— V žičarni poškodovan. Frank Rinkovič, Meadow avenue, Rockdale, se nahaja v bolnišnici sv. Jožefa z zlomljeno levo roko vsled nezgode v rockdalski tovarni American Steel & Wire-družbe v ponedeljek zvečer ob 8. uri.

— Delavca opečena v podkvarni. Resno opečena po živi pari in vreli vodi sta bila dva delavca v podkvarni Phoenix Horseshoe Co. malo pred 5. uro v ponedeljek popoldne, in sicer: Frank Murlak, 518 Summit street, hudo opečen po obrazu, obeh rokah in nogah, utegne izgubiti vid obeh očes; ter Joseph Avsec, 1707 Dearborn st., opečen po obrazu, zapestju in nogah. Ponesrečila sta se pri izpiranju kotlov pred dokončanjem dnevnega dela. Na neznan način se je odprla ena zaklopnic v zvezi s cevjo za živi par, in na moža je brizgnila vrela voda. Prepeljana sta bila brž v bolnišnico sv. Jožefa.

— Gospa Katarina Jontes, soproga trgovca g. Jos. Jontesa, ki je bila operirana dne 17. feb., je še vedno v nevarnem stanju, vendar je upati, da ozdravi. Sočutje z bolno gospo je splošno.

— Plesna zabava. Mladeniško zabavno društvo "Slovenec" priredi družaben sestanek s plesno zabavo v K. S. K. J. dvorani na večer 9. aprila, to je, prihodnji (velikonočni) ponedeljek. Vstopnina 50 centov par, posamezna dama 25c.

— Čistilni teden (clean-up week). Dečki, ki so člani jolietske združbe skautov, so ta teden prav pridni: vsepovsod po mestu pomagajo čistiti dvorišča, vrtove itd. Ali je prišel kateri tudi k Vam? Če ni prišel, nič ne de. Boste pa sami toliko bolj pridni in skrbni, da odpravite izpred svoje hiše in iz svojega dvorišča vse smeti in nesnago, ki se je tam nabrala tekom zime. Očistite svoj dom, svoj dvor, svoj vrt, da ne bo nesnage, kajti s tem odvrnete od svoje hiše — bolezen.

— 27 prošenj za državljanstvo. Možnost, da se Združene Države zapletejo v evropsko vojno, je razširila svoj vpliv tudi v Joliet. Urad okrožnega klerka Piepenbrinka je bil zadnji mesec obiskovan po številnih "tujcih" ali inostranskih podanikih, ki so izjavljali svojo željo in namero, postati ameriški državljani. Med mesecem marcem je bilo sprejetih 27 takih prošenj. Večina teh prosilcev je rodom iz južnih dežel evropskih, vštevši veliko število "Avstrijcev", Poljakov in Mažarov. Od washingtonskega departmenta za trgovino in delo je ondan prejel okrožni klerk jolietski naznanilo, da so prvi papirji, izdelani pred dnem 27. sept. 1906 po starem naturalizacijskem zakonu, dejani ob veljavo ali preklicani. Po starem zakonu so bile deklaracije ali izjave namere, postati ameriški državljan, dobre in veljavne za nedoločen čas. Novi zakon, ki je zadobil veljavo dne 27. sept. 1906, predpisuje sedemleten obrok, v katerem se morajo vzeti drugi ali zadnji papirji. Novi predpis pomeni, da morajo tujci, ki so vzeli svoje prve papirje po starem zakonu a niso nikdar prosili za svoje druge papirje, sedaj iznova prositi za svoje prve papirje.

— Dijaki kot vojaki. Aktivno vojaško vežbanje med dijaki jolietske občinske višje šole (high school) se prične po velikonočnih počitnicah.

— Malo fantov se zglaša v vojake. Tu rojeni fantje se le počasi premišljajo, ali bi se odzvali klicu Strica Sama za pomoč, kakor izjavljajo naborne oblasti v Jolietu. So pa tujerodni (foreign-born) mladeniči, ki so bolj navdušeni za vojaški stan, in celo mnogi, ki imajo samo prve papirje, se ponujajo v vojaško službo za obrambo Amerike, ki jih je sprejela nadvse gostoljubno. Te tujerodne fante, tudi mnoge slovenske med njimi, zelo hvalijo naborne oblasti zaradi njih patriotizma. Celo eden izmed tistih, ki so prišli v soboto zvečer nekoliko navskriž z vojaki na straži na mostu Jackson streeta, se je zglasil rekoč, da želi izbrisati madež na svojem patriotizmu z vstopom v vojake.

— Ni bilo take sile ne. Pod naslovom "Avstrijanci v boju z milico" je chicaška "Prosveta" poročala sledeče: Chicaško časopisje poroča: V soboto ponoči — okrog polnoči — je gruča "Avstrijancev" napadla nekje v Illinoisu stražo miličarjev, ki čuvajo most, kateri se nahaja štiri bloke od tujezemske naselbine. Napadalci so metali kamenje in opeko na vojake. Miličarjem je prepovedano streljati, zato so se poslužili puškinih kopit in bajonetov in po kratki rabuki razgnali "Avstrijance", med katerimi je eden obležal nevarno zaboden. Pet napadalcev je bilo aretiranih in oddanih civilnim oblasten. "Avstrijancev" je bilo okrog štirideset in miličarjev je bilo sprva pet, katerim je pozneje prišlo na pomoč še šestnajst. Opeka je zadela dva stražnika. —

Tako chicaški list. Človek bi mislil, da je "nekje v Illinoisu", to je v Jolietu, izbruhnila pravcata revolucija. Kaj še! Znano je, da reporterji radi narejajo iz komarjev konje, in tako se je zgodilo tudi tukaj. O dogodku smo zadnjič poročali po tukajšnjem angleškem dnevniku, ki je prinesel tudi pretirano poročilo. Konstatiramo, da zaboden ni bil nihče, ker se vojaki sploh niso posluževali bajonetov, niti puških kopit. "Avstrijancev" ni bilo štirideset, nego samo pet. In ti niso prvi razdražili vojakov, nego neki drugorodni otročaji (kids), ki so zbežali. Prijeti "Avstrijanci" so prebili samo dvanajst ur v policijski postaji, nakar so bili izpuščeni na svobodo, ko je vsak plačal $3 in stroške, to je globo za nedostojno obnašanje (disorderly conduct). To je vse.

— Pisma na jolietski pošti imajo: Bluth John, Deranja Matt, Hesešič Z. B., Javrnak Stipan, Korna Sava, Kreiger John, Krempa Anton, Lokač Annie.

Indianapolis, Ind., 31 marca.—Slavno uredništvo A. S.! Želim, da priobčite nekoliko vrstic v A. S., ker je pred nekaj dnevi neka zguba iz Indianapolisa napadel nas katoliške Slovence v Indianapolisu v dnevniku Prosveta, s podpisom "Poročevalec".

Najprvo se zaganja ta prerok v nas, da smo obhajali pobožnjaki pust 20. februarja namesto 27. februarja t. l. Na to ti damo lahko odgovor, da katoličani nismo tako daleč neumni, da bi se dali nafarbati, kot ste se dali vi, ki trdite, da ste izobraženi, pa vas gospodje pri Proletarcu tako navlečejo, da ne veste, kedaj bi šli v maškare. Gospodje, ki so izdali koledar od Proletarca, niso znali, kedaj da bodete poročevalci obhajali svoje godovanje v Indianapolisu. Zato so vam pa kurenta naslikali za 8 dni kasneje, kot je bil v resnici. Jaz priznam, da oni, ki so to storili, so imeli pravo misel; samo vi, ki ste njim verjeli, ste bili v pajčevini zaviti. No pa če ste bili zmožni pusta prestaviti, želimo, da ne boste vsaj velikonočne nedelje prestavili na petek po Veliki noči.

Nadalje se zopet drgne ta poročevalec ob misijon, ki smo ga obhajali v naši cerkvi prvi teden v postu. Ti očitaš, da smo nosili denar misijonarju. Jaz, pisec teh vrstic, bi te pa rad vprašal, koliko ti je škodovalo, če so ljudje dajali ali darovali kaj za misijon? Saj ti nisi dal nič. Enkrat si bil v cerkvi ob času misijona, pa še takrat si roke v žepu držal, ali razumeš? Potem ko nisi ti bil oškodovan niti za 5c ne, potem ti ni treba jokati za naše novce, ako smo jih porabili na misijonu. Seveda, ko bi ti znal, koliko miloščine je prišlo za cerkev ob času misijona, bi se zjokal in rekel: "Zakaj nam soculistom ljudje ne zaupajo toliko, da bi mogli naberačiti toliko svoto, kot jo katoličani napravijo ob času misijona?" Ostalo je namreč čistih $250.00 čez vse stroške za cerkev. Da bi jih naš poročevalec dobil v roke na kakem soculiškem shodu, gotovo bi potem obhajali trikrat na leto pusta, ne samo dvakrat, kot letos.

Za danes naj zadostuje, ker se ne splača na vse čvekarije odgovarjati. Odgovorili smo ti ja toliko, da bodeš znal, da katoličani se ne damo tako nafarbati, kot vi. Čeravno se šteješ izobraženega, pa kot se vidi, si še za celih 25 let za ljudmi.

Pozdravljam vse čitatelje A. S.

Poročevalec (kot v Prosveti).

La Salle, Ill., 2. apr. — V naši slovenski cerkvi sv. Roka bodemo imeli ta mesec april lepo pobožnost, namreč sv. misijon. Vodil bode ta sv. misijon Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. Vsi ste opozorjeni, da se udeležite te lepe vam dane prilike. Vem za gotovo, da tu v naši naselbini je več Slovencev, ki že več let niso bili pri sv. spovedi in tudi Slovenk. Vidiš, ljubi kristjan, lepa priložnost ti je dana sedaj, da opraviš vsaj sedaj vse zamujeno in se spraviš z ljubim Bogom. Slovenec ali Slovenka, ne pozabi prihiteti dne 22. apr. v La Salle, Ill., v slov. cerkev sv. Roka. Ta pobožnost bode trajala od 22. pa 29. aprila t. m. V tem času se bode tudi postavil misijonski sv. križ ob lepi slovesnosti. Zato ste vsi vljudno povabljeni, časa zadosti, eden teden. Tudi bratje Hrvatje so vabljeni. Le pridite vsi in s tem boste pokazali, da še gori srce in plamti za Boga in sv. vero. Niti enega ne sme biti, da bi na to pobožnost pozabil. Tu v naši naselbini pokažite, da ste katoličani. Saj nas je naša slovenska mati učila ne samo orati, kopati in sejati, ona je tudi rekla in učila: "Ljubi moji otroci, spomnite se povsod tudi na Boga! Ne pozabite Njega častiti in moliti!"

Sedaj pa še to-le: Tu v naši slovenski cerkvi sv. Roka bomo na slovesen način obhajali Velikonočni praznik. V nedeljo ob 5. uri v jutro bode najprvo procesija z vstalim Zveličarjem in po procesiji sv. maša. Vse se lepo pripravlja za praznike. Kar mi je znano, da najbolj se trudijo naši katoliški pevci Slovenije. Prepričani bodimo, da bodo lepo popevali že zato, ker so pri dobro izučeni pevovodkinji Frances Juvančič izučeni. Za gotovo ta bo najlepša: "Zveličar naš je vstal iz groba, Aleluja" i. t. d. Vem, da bo tudi cerkev vsa praznično okrašena, za kar se za gotovo potrudijo naše dobre slovenske sestre učiteljice, za kar se jim že vnaprej lepo zahvaljujem za njih požrtvovalnost. Želeti bi bilo velike udeležbe pri obeh sv. mašah, zjutraj in ob 10. uri, gotovo da tudi bode.

Čisto malo se nazaj ozrimo in še se spominjamo, mislim, vsi dobri Slovenci in Slovenke, kako smo tam lepo v stari domovini obhajali Veliko noč. Vzemimo si v spomin veliko nedeljo: Zjutraj ob 4. uri se oglasi iz zvonika veliki zvon in vabi vse verne kristjane k Vstajenju. In res, vse veselo prihaja, vsaka vas je zastopana. In kar kmalu se napolni cerkev do zadnjega kota. In vsi lepo molijo. Naenkrat pa zažari tam izza hriba zlato solnce in pošilja svoje žarke skoz lepo okroglo okno doli po ljudeh. Veliki altar je okrašen s samim lepim cvetjem. Vse čisto in lepo. Tam v stranskem altarju krasen Božji grob, in ob strani klopi stojijo velika bandera ali križi, vse lepo pripravljeno za procesijo. Fantje od fare že komaj čakajo, da izpred altarja zadoni in iz kora: Aleluja! In takrat pa fantje gredo vsaki k svojemu banderu in nekoliko zaropota in potem se začne viti lepa procesija z vstalim Zveličarjem okoli vasi. In iz zvonika se sliši-lepo ubrano potrkovanje na zvonove naših slov. fantov. Oh, tako lepo je bilo! Vse minilo pa še ni in nikoli ne bo. Vsako leto bode praznovana Velika noč. Ali sedaj v vojni za gotovo ne; tega ne bodem razkladal, vsaki ve temu vzrok...

H koncu pisanja pa vse lepo pozdravim in voščim vsem katoličanom vesele velikonočne praznike. Tebi, mi ljubi list Am. Slovenec, pa mnogo novih naročnikov po praznikih in zmeraj naprej.

Eden od fare sv. Roka.

Sheboygan, Wis., 2. apr. — Vesela Aleluja! Že beseda sama je tako prijazna. Čas tako vesel, ko praznujemo vstajenje Gospodovo. Žalibog, da je že mnogo naših rojakov, ki več ne verujejo. Pa ne to, da bi ne verovali, ampak neka ošabnost in predrznost jim otemni njih razum. Ko berem v sv. pismu, ko piše sv. Janez Evangelist v 2. pogl. 18. do 20. v., ki Ga vprašajo Judje: "Kakšno znamenje nam pokažeš, ker to delaš?" Jezus odgovori in jim reče: "Poderite to svetišče in v treh dneh ga postavim." "To so nerazumljive besede," so rekli. "Zidarji so se trudili in delali 46 let, predno so naredili svetišče." Jezus pa je opomnil na drugo svetišče, namreč na svoje vstajenje. Bilo je podrto svetišče na veliki petek; potem je bil pa zopet pozidano nanovo na velikočno nedeljo. Vstal in vzrastel je nanovo — Aleluja!

Zakaj bi se mi ne veselili na ta veseli dan? Saj se že vsa narava pripravlja v veselje: Žalostni ptički začeli so peti; žlahtne cvetljice poganjajo po livadah in vstajajo iz dolgega zimskega spanja; drevje, tako otožno in suho, že kaže, da bode postala zopet vesela spomlad.

Cerkveni pevci se že učijo po vesoljnem sveti vesele velikonočne pesmi. Saj so pa tudi lahko veseli. Saj je edini Jezus vstal od smrti, On, ki je trpel za nas in odrešil naše neumerjoče duše. Nihče drugi, ne cesar in ne kralj in tudi noben papež ni še tega storil za nas. Sedaj, ko imamo že pred nami ta veseli praznik, spomnimo se besed sv. pisma: Žalujte z žalujočimi in veselite se z veselimi.

Zatorej veselimo se, čeravno smo obdani s križi in težavami! O Bog, daj vstajenja veselje, da ne bode toliko žalosti in joka! Daj vladarjem pravi razum, da se pomiri to klanje! Vemo, da zaslužimo vse to, kar sedaj uživamo: zato kakor so šle žene na Velikonočno nedeljo h grobu, da bi Jezusa mazilile, tako pojdimo mi verni katoličani v hišo božjo in molimo Ga. Kakor se je pokazal tem ženam, tako ga bodemo tudi mi videli pod podobo kruha v sv. Rešnjem Telesu. Sveto pismo piše, da se je prikazal svojim učencem pri zaprtih vratih. Tako, o Jezus, prikaži se nam enkrat, ko se bojo naše duše ločile iz tega sveta. Kakor si molil in prosil na sv. križu: Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo — tako prosi ob naši smrti uri. Potem pa nam daj enkrat prepevati veselo Alelujo tam gori pri našem Očetu in v naši domovini. Že tukaj na zemlji se poje tako vesela pesem Aleluja: pa kaj so tukajšnji pevci proti angelom v nebesih! Kakor so peli veselo Glorio pri rojstvu Jezusovem, tako pojejo tudi veselo Alelujo pri Njegovem vstajenju:

Velikonočno jagnje bil,
je za nas drago kri prelil —
Aleluja!

Jakob Prestor.

Waukegan, Ill., 2. apr.—Rojak John Grebenc, star 75 let, je umrl včeraj popoldne v svojem domu na 10. cesti. Nekaj časa je boloval za srčno slabostjo. Pred 14. leti je prišel iz Ljubljane in se naselil v Chicagu, a pred štirimi leti se je preselil v to mesto. Zapušča svojo ženo in dva otroka, to sta Stephany in Louis Grebenc. Pogreb se bo vršil jutri (torek) dopoldne; črno sv. mašo ob 9. uri v slovenski cerkvi Matere Božje bo služil g. župnik, Rev. Fr. J. Ažbe; pokojnikovo truplo polože k večnemu počitku na Mt. Olive-pokopališču.

Ženski "raj".

Prvotno je vladal skoraj pri vseh narodih matriarhat, t. j. materinska oblast, sedaj pa vlada do malega povsod patriarhat, t. j. očetovska oblast. To se pravi, oče ima glavno besedo v hiši in v javnosti, ženska pa mora molčati. Vendar pa se dobe še okraji, kjer vladajo ženske. Tak ženski raj je dežela Menangkabanov na otoku Sumatri. Tukaj so ženske izključne gospodarice. Ženske so lastnice zemlje in hiš; po materah se imenuje rodbina. oPsestvo podeduje vedno najstarejša hči. Če mati nima nobene hčere, pa je dedinja hči najstarejšega materinega brata. Ko se dekle omoži, dobi kos zemlje, samo ob sebi je razumljivo, da jej mož pomaga obdelavati to zemljo. V resnici pa moški prav malo delajo in skoraj ničesar ne prispevajo za vzdrževanje rodbine. Nasprotno dobe moški mesečno gotove zneske za svoje potrebe. V novejšem času prihajajo Holandci k Menangkabanom ter imajo priliko pri Holandcih kaj zaslužiti. In od tega časa si izkušajo moški pridobiti gospodarsko neodvisnost. Ženski svet menangkabanski je s to izpremembo baje popolnoma zadovoljen, kar kaže, da ne smatra svojega stališča za — raj. Saj imajo pač vse pravice, pa tudi vse dolžnosti.

Strela.

Statistika dokazuje, da se slučaji neviht z udarci strele v zadnjih 25 letih množe. Med nevihto je varneje biti pod streho kot na prostem. V osamljeno stoječa drevesa udarja strela rajša kot v skupine dreves. Najraje trešči v hraste, najredkeje v bukve in smreke. Strelovodi so nezanesljivi.

Hrbtobol

nastane navadno vsled nereda v obistih in zahteva takošnjo zdravniško pozornost.

ALI STE SLABI?

Ako se čutite slabe, ako gubite na teži, ako nimate dobrega teka in ako je vaš prebavni sistem iz reda, tedaj rabite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski Balzam).
On odpravi zaprtje in utrdi ves sistem.
Cena 75 centov. V lekarnah.

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA).

Vživajte to zdravilo, da odpravite nerednosti. Priporoča se tudi pri vnetju obisti in mehurja, pri tiščanju ali odtoku motne scaline, pri bolestnem puščanju vode, proti oteklim nogam, vodenici in kislem želodcu. Cena 50c in $1.00.

Hrbtobol je izginil.

Mr. K. Milauskas, 11 Highland Ave., Newton Upper Falls, Mass., nam piše: "Trpel sem na hrbtobolju in vsled bolečin na strani, in ko sem čital v Vašem almanahu, sem začel rabiti Severovo Zdravilo za obisti in jetra, in kmalo sem popolnoma okreval."

SEVEROVA ZDRAVILA

so naprodaj povsod v lekarnah. Zahtevajte samo Severova. Zavrnite ponaredbe. Ako ne morete dobiti, kar zahtevate, naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

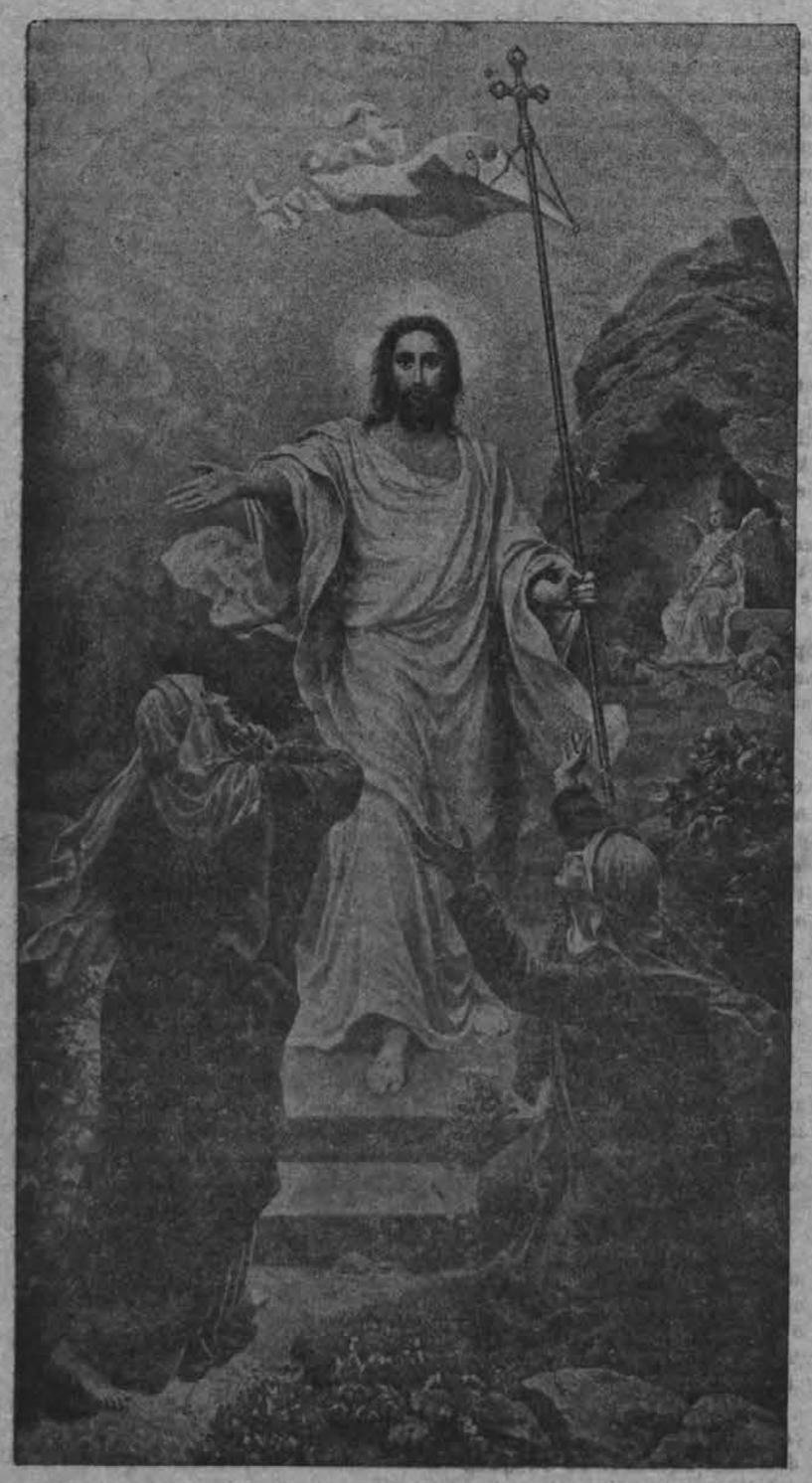

VSTAL JE--ALELUJA!

A. Nemanich, St. **A. Nemanich, Jr.**

Chicago Phone 2575

A. Nemanich & Son

BANK

Real Estate Insurance Loans Renting

V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po

3%

in jamčimo absolutno varnost.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.

Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.

Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.

Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.

Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 STRANI OBSEGA

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: **Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.**

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

Belokranjski reformatorji.

(Iz "Dom in Sveta")

SPISAL LEOPOLD PODLOGAR.

(Konec.)

IV.

Tudi v drugem belokranjskem mestu, v Črnomlju, so bila za novo vero ugodna tla. Črnomaljski gospodje (die Herren von Tschernembl) so se bili z vso vnemo oklenili nove vere, so njen razvoj podpirali doma in delovali zanjo tudi v novi domovini, na Avstrijskem. Ravnotako vneti pristaši luteranizma so bili knezi Frankopanski, ki so po odhodu črnomaljskih gospodov postali lastniki črnomaljskega graščinstva. Kakor prvi so tudi ti goreli za novoversko svobodo in šli protestantom povsod na roko.

Ivan Schweiger je bil prvi, ki je začel predikavati v Črnomlju. Gil je duhovnik v Kočevju, kjer se je seznanil z novo vero in je odpadel od katoličanstva. Na Kočevskem ni mogel delovati za novo vero, kajti Kočevarji so bili podložniki Ursinove plemenite rodbine, ki je bila ostala kot redka izjema med kranjskimi plemenitniki zvesta katoličanstvu in ni dajala potuhe protestantom.

Leta 1562., ko je bila izpraznjena po Tuskaničevem odhodu semiška župnija, je prišel Schweiger v Semič, kjer je očitno odpadel in bil povabljen v Črnomelj za propovednika. Tu je bilo tisti čas zbirališče brambovcev, ki so se s svojimi poveljniki v času potrebe pomikali na vojaško granico. Kot poveljnik brambne armade se je držal v mestu Herbart VIII. Turjaški, ki je šel vedno, posebno kot deželni glavar (1566—1575) novi veri na roke. Ta je zvabil Schweigerja v Črnomelj, izročil mu je oskrbništvo svojih posestev po Belikrajini in v sporazumu z deželnimi stanovi poveril službo črnomaljskega predikanta. Tu mu je prišla prošnja od Trubarja l. 1567., naj se posvetuje z ondi vjetimi Turki, kakšne misli so glede izdajanja sv. pisma v srbskem ali celo turškem jeziku. Trubar se je mudil tisti čas v Ljubljani; rad bi bil prišel sam v Črnomelj, a deželni stanovi sami so mu namignili, naj zapusti domovino, da ne bi oni imeli kakih sitnosti z vlado radi njega. Zato je opustil Trubar svoj obisk v Črnomlju in je nalogo, ki jo je mislil sam izvršiti, poveril Schweigerju.

O Veliki noči l. 1569. je zapustil Črnomelj ter se preselil v Ljubljano. Ko so tega leta deželni stanovi odstavili trmastega in neubogljivega Tulščaka, so postavili na njegovo mesto 8. junija 1569 Ivan Schweigerja. V Ljubljani si je kupil 1570 hišo od meščana Petra Koet v Judovski ulici in se oženil z neko Katarino. Imel je več otrok, sin Andrej je postal slovenski propovednik v Ljubljani in je opravljal službo vojaškega graničarskega pastorja. Leta 1581. je bil ud pregledovalne komisije za Dalmatinovo biblijo; tega leta je začel bolehati in je poprosil za dopust. Naseliti se je mislil v Turjaku in dobiti službo pridigarja v bližnjem Škocijanu, katerega so Turjačani oddajali protestantom že od l. 1564. pa do l. 1600., t. j. celih šestintrideset let. Znamenitejši predikanti, ki so tu službovali so: Andrej Savinec (1579-1581), Marko Lesnik (Xylander) (1581-1583), Jurij Dalmatin (1585-1589), Benedikt Pyroter) (1590), zopet Andrej Savinec (1595), v teku l. 1598. pa Ivan Wolfinger, Nikolaj Wuritsch in Ivan Znojilšek. Tega poslednjega je pregnala iz Škocijana vlada; bežal je v Krvave peči in opravljal svojo službo v cerkvi svetega Lenarta. Ko je tudi v ta skriti kot posegla roka pravice, je pregnanec pred odhodom zažgal ondotno cerkev.

Ker je bil Marko Xylander, škocijanski pastor, (1581-1583) že prileten in bolehen, so Turjačanje prosili Schweigerja, da prevzame on po njegovi smrti škocijansko župnijo. Vsled bolehnosti je odlašal in umrl, preden bi imel nastopiti novo službo, t. j. 25. februarja l. 1585. Pokopan je bil pri Sv. Petru v Ljubljani.

Obenem s Schweigerjem je prišel v Črnomelj Ivan Gočeverič (Kočevarič). L. 1567. meseca oktobra ga prestavijo deželni stanovi v Višnjo goro. V Črnomlju se menda ni nič preveč lepo obnašal in živel v prepiru s svojim tovarišem, zato naroče stanovi Višnjanom, naj pazijo nanj, da ne bi kakih nerodnosti počel. Že l. 1570. pride v mesto povelje deželnega kneza, da morajo pregnati svojega predikanta. Ta je zapustil Višnjo goro in se podal v Radeče. Tu je živel na svojem posestvu v Hotemežu predikant Jurij Maček, ki je služboval pred Gočeveričem v Višnji gori. Prišel je bil tja že l. 1554. na povabilo Gallov in Turjačanov, kojih lastnina je bil takrat stari višnješki grad "Weichselburg". Deželni knez ga je dal izgnati. Šel je na svój dom in je l. 1570. stopil v službo deželnih stanov štajerskih in deloval v celjski okolici, kjer je že pred l. 1531. sejal mladi Trubar seme novih naukov. Gočeverič je ostal v Radečah, kjer ga je Maček večkrat obiskal in z njim skupno pridobival Radečane za novo vero; precej sta jih premotila in pridobila.

Umevno je, da ju katoliški duhovniki niso radi videli. — Nekega večera je sedel v neki radeški gostilni katoliški duhovnik Daniel Slade, pri njegovi mizi je popival meščan Krištof Schneider, po mišljenju luteran. Kmalu sta si bila v laseh; duhovnik je porabil ta dogodek, ga vlekel na prižnico in ga spravil v zvezo s predikanti. Schneider se je čutil užaljenega, pri priliki je počakal pred cerkvijo Sladeta in mu iztrgal roket, izbil iz rok kadilnico in navikulo in ga pretepel; duhovniki so bili prepričani, da je to delo obeh predikantov, katera sta nagovorila Schneiderja k temu kaznjivemu dejanju. Vso zadevo so izročili sodišču deželnih stanov (Hofthaiding), ki je pozvalo vse tri, meščana in oba pastorja, v Ljubljano. Maček se je izgovoril, da je pridigar na Štajerskem in da se bo zagovarjal le pred visokimi stanovi štajerskimi, če bo treba, Gočeverič pa je podal svojo izjavo o tem dogodku pismeno superintendantu Spindlerju, ki je prišel v Radeče preiskavat neljubo mu zadevo. Ta je stvar predložil deželnim stanovom. Schneider je bil obsojen na ječo v stolpu, obema predikantoma pa niso mogli do živega. Stvar se je obravnavala koncem meseca marca 1572. O teh rabukah je zvedel tudi vojvoda in konec aprila in začetkom maja je izdal zaporedoma povelje, naj oba hujskača preženo. Gočeverič je bil odstavljen, na njegovo mesto je prišel Boštjan Prašnik. Ta je zapustil Radeče l. 1578. in nastopil službo v Idriji, Gočeverič se je vrnil po nalogu stanov v Radeče meseca novembra. Živel je razuzdano in pohujšljivo; zopet je prišel v Radeče Spindler, uvedel preiskavo, ki je odkrila precej nelepih stvari iz njegovega življenja. Na podlagi te preiskave so ga iztirali l. 1587. za vselej iz Radeč, kjer je bil posestnik in lastnik dveh hiš; v eni je živela njegova soproga Barbara, v drugi njegova omožena hči. Obe hiši so pregnanemu predikantu vzeli in porabili eno za učiteljevo stanovanje, drugo za šolo. Medtem, ko se je Barbara pritoževala na stanove in vlado in prosila usmiljenja svoji zapuščeni rodbini, se je klatil Gočeverič in potikal po Dolenjskem, dokler ni dobil l. 1595. službe v graščini na Hmeljniku, kjer so bili od Jagodičeve smrti (l. 1593.) brez pridigarja. Več o njem se ne da dognati.

Ko sta zapustila Črnomelj Gočeverič in Schweiger, je prišel v mesto Martin Gorgič, ki je bil doslej vojaški predikant. Stanoval je v mestu in od tu redno zahajal na vojaško granico. Za njim je prišel Anton Neopolitan, tudi vojaški predikant. Vojaško poveljništvo na granici ga je pozvalo k armadi na mejo. Stanovi so prosili poveljnika, da je imel vsak mesec po enkrat obiskati Črnomelj in smel tudi sicer v slučaju potrebe priti krščevat in delit zakramente. V ta namen so mu stanovi preskrbeli konja in dovolili priboljšek letnih 31 gld. L. 1584. se je vrnil v Črnomelj in ga kmalu zapustil ter odšel v Reichenburg, kjer je umrl sredi junija 1586.

Za njim je deloval v Črnomlju Tomaž Jagodič (Jagonitsch); ta je ostal v tej službi približno le dve leti; 1586 se je povrnil na Hmeljnik, kjer je že prej služboval; umrl je 15. junija 1593.

Za njim je prišel Vid Vubtilič, rojen v Metliki in službujoč kot predikant na Ogrskem v mestu Guessing pri plemiču Bathyanyju. Že l. 1585. je slišal, da je na Kranjskem nekoliko pridigarskih mest praznih; priporočil se je deželnim stanovom za kako službo. Stanovom je bila prošnja prav povšeči. V Ljubljani sta delovala le Spindler in Dalmatin, ki je hodil iz Turjaka v Ljubljano pomagat. Tulščak je bil bolan, Felicijan Trubar je imel dopust in se je mudil na Nemškem. Vzeli so Subtiliča v službo in mu dali plače po en zlat na teden. Ko je zapustil Jagodič Črnomelj, so ga poslali stanovi v Belokrajino. Marquard pl. Eck, komtur nemškega viteškega reda, je dobil nalog od vlade, da kaznuje Črnomaljce, ako sprejmo še kakega predikanta. Kaznovati bi bil moral mestno občino z globo 300 zlatnikov. Črnomaljci si niso upali vabiti Subtiliča v mesto. Podal se je v Poljane k Schnitzenbaumu, vojaškemu poveljniku deželne brambe. Iz Poljan je hodil v Črnomelj, na Krupo, v Gradac, Pobrežje in tudi v Karlovec; povsod je strastno govoril zoper papeža in cerkev, da so mu kmalu odpovedali službo. (1857.)

Njegovo mesto je nato zavzel Gregor Sitarič. L. 1856. je prevzel semiško župnijo in se l. 1590. očitno poluteranil. Graščak na Krupi ga je gostoljubno, kakor vse odpadnike, sprejel v svoj grad, kjer je pisal prošnje na deželne stanove za kako službo. Stanovi so mu določili plačo 80 gld. in sporočili, da žele, naj ostane na Krupi, dokler kaj drugega ne ukrenejo. Še tega leta ga pošljejo na vojaško granico; l. 1597. biva v Črnomlju, od koder hodi oznanovat evangelij na Krupo, v Gradac, Pobrežje in na Vinico.

L. 1598. so se pomikali preko Belekrajine od stanov nabrani konjiki na brambno mejo. Dne 9. majnika dobi Sitarič nalog, da se jim pridruži kot vojaški predikant in jih spremlja na mejo. Preden je odšel, se je vtihotapil v semiško cerkev, kjer je do l. 1586. župnikoval; pokradel je tam več reči, vzel pozlačen kelih, pacifikal, nekaj štol, dvanajst oltarnih prtov, iz katerih je dal narediti obleko svojim otrokom. Komtur nemškega viteškega reda, že imenovani Marquard pl. Eck, se je pritožil na deželne stanove in izposloval pri vladi, da je stanove prisilila povrniti škodo in izgnala Sitariča iz dežele. Povelje za izgon je došlo začetkom januarja l. 1599.; preganjani predikant je dobil zopet zavetje na Krupi. Tu prosi 16. marca 1600 stanove za podporo, katere da nujno potrebuje, ker je že star in obnemogel.

Deželni stanovi so mu svetovali, naj se umakne iz dežele in gre h grofom rinjskim na Hrvaško, da ne bodo imeli nadaljnih sitnosti z vlado radi njega. Menda se je vdal želji stanov in šel preko Kolpe k Zrinijem, kjer sta dobila zavetje tudi Miha Vrbec in pa Janez Znojilšek. S Hrvaškega so se spuščali na skrivnem na Kranjsko in se potikali po gradovih dolenjskih plemičev. Ti trije so menda zadnji apostoli Lutrove vere, ki so hodili po Belikrajini in skušali osrečiti ravno Belokranjce s čisto besedo očiščenega evangelija.

V.

Dosedaj navedeni možje so delovali, kolikor se da dognati, v Belikrajini, predvsem v obeh belokranjskih mestih, v Metliki in v Črnomlju. Podpirali so jih mestni svetovavci. Kakor po drugih mestih tako so bili črnomaljski in metliški mestni očetje luterani.

L. 1581. pa sta tudi obe belokranjski mesti dobili povelje voliti v mestni zbor edino le katoličane. Zbali so se vlade in volili po njeni volji, porabili pa so prvo priliko, ki se jim je ponudila, da so volili zopet protestante v mestni zbor.

Črnomaljsko starešinstvo poroča 12. julija 1593 vicedomu v Ljubljano, da so izvolili nemščine in pisanja zmožnega Miho Živkoviča (Schifkovitsch) za mestnega sodnika. Vicedom ga seveda ni potrdil, ampak poročal nadvojvodu 26. julija o trdovratnosti črnomaljskega občinstva. Opozarjal je nadvojvodo, naj te izvolitve nikar ne potrdi. Da zna edini on nemško v Črnomlju, to še ni dovolj vzroka, da bi moral voliti sodnikom ravno njega. Celo stolno mesto ljubljansko ima sodnika, ki zna komaj za silo lomiti nemščino, pa vendar dobro vodi svojo stvar; če dovoli in prijenja Črnomaljcem, bo moral storiti isto tudi po drugih mestih. Prosi ga, naj odločno zavrne to izvolitev in strogo zahteva novo volitev, pri kateri naj se voli le katoličan. Avgusta meseca (1593) roma do vicedoma nova prošnja mestnega starešinstva. Ta prošnja milo toži, da jih je prisilila do tega koraka silna revščina, ki vlada med meščani. Če so hoteli mestu ("dem armen abgeprennd ten Staettlein") kaj pomagati, so morali tako voliti. Požar je spravil na beraško palico meščane, sodnika mestna občina ne more plačevati. Živkovič ne zahteva nobene plače, ker je tako vnet za blagor obubožanih meščanov, da je plačal ves vojinski davek za granico, katerega bi morali plačati meščani, oziroma mestna občina. Vicedom je poslal prošnji nadvojvodu Ernestu, in prejel že 10. avgusta odgovor, v katerem nadvojvoda odločno pravi, da vzame mestu meščansko pravico, ako ne voli po njegovi volji.

Dne 13. septembra poroča višji starešina v Ljubljano, da so Živkoviča odstavili in kot zvesti in pokorni podložniki nadvojvoda izvolili moža katoliškega prepričanja v osebi Lenarta Jellena. Že dva dni za tem prihlinjenim poročilom dobi vicedom obvestilo, da mestni očetje nagajajo Jellenu, kjer in kolikor morejo. Temu je upornost črnomaljskih protestantov že presedala, zato je poslal starešinom pismo, s katerim grozi posameznim upornikom in nagajivcem najobčutnejše kazni, ki se odslej ne bodo pisale le na papir, ampak se bodo brez odloga nad slehernim upornežem in rogoviležem izvršile.

Enake razmere so vladale v Metliki. Ne meneč se za vladarski ukaz, so izvolili l. 1593. 14. oktobra Maksimiljana Čepnika za sodnika. Vicedom jim je sporočil, da ga ne bo nikakor potrdil, ker je luteran; volijo naj nemudoma katoličana. Metličani so se vdali strogemu povelju, a ob prvi dani priliki so izvolili luterana, in sicer 1597 zopet Čepnika. Vicedom je izvolitev zavrnil in predložil v izvolitev Gregorja Laha, učitelja pa priporočil za mestnega pisarja. Metličani so premišljevali, kako bi se izognili sili, in so skovali nov načrt, s pomočjo katerega so se upali ogniti vicedomovemu povelju. L. 1598. 24. septembra so pisali starešine vicedomu Josipu pl. Rabatta, da sodnika ne morejo kar s kljuke sneti, nasvetovanega Laha so izvolili letos v starešinstvo; kot takega ga morejo šele čez leto dni izvoliti za sodnika. Po dosedanjem poslovniku ne more nihče postati sodnik, kdor ni bil eno leto prej v starešinstvu, ker le tu se zamore privaditi potrebnim postavam in uradovanju. Laha nikakor niso mogli voliti, ker ni bil še v mestnem zboru, niti ne v starešinstvu. Ni jim torej kazalo drugega, kakor da so izvolili Nikolo Colariča (Zoellaritsch). Silil jih je k temu koraku še drug razlog. Doslej so se pač ravnali po nadvojvodovem povelju ter volili kakor mogoče katoliške ljudi. Časi so bili dosti mirni in vojaštvo se ni, kakor sedaj, pomikalo vsak dan v velikem številu skozi mesto. Sedaj pa je v tem oziru čedalje hujše; v mestnem zboru je treba premožnih, branja in pisanja veščih ljudi, naj bodo potem vere katerekoli, vsaj sodnik mora biti tak. Nekateri katoliški očetje ne znajo ne brati ne pisati pa so tudi prerevni. Če prihajajo vojaki v mesto ali odhajajo, poprašujejo le po sodniku; ta mora skrbeti za vse in se z njimi ukvarjati. Saj sodnik nima z verskimi rečmi prav nič opraviti, ampak skrbeti mora, da ne bo mesto še nižje padlo v svoji revščini, kakor je že. Colarič je bogat, ne zahteva od mesta nič, zna brati in pisati, občevati z revežem in bogatinom, ter preskrbeti vojakom, kar zahtevajo in potrebujejo. Vicedom se za take lamentacije ni nič brigal, ampak strogo ukazal odstaviti Colariča in voliti katoličana.

Protireformacijska komisija je izdajala čedalje bolj stroge ukaze. Kdor se ni maral povrniti v naročje katoliške cerkve, je moral zapustiti deželo ter plačati po odhodu deset odstotkov od vsega svojega imetja. Ko je bilo luteranstvo po Belikranjini že skoro popolnoma zamrlo, so vendar pozvali pred versko komisijo v Ljubljano nekatere luteranstva sumljive osebe. — Leta 1615. na dan 26. oktobra je prišel tudi na Belokranjsko strog ukaz na nekatere luteranstva sumljive osebe. Priti bi morali 15. novembra ob 7. uri zjutraj v škofijski dvorec pred komisijo. Iz Metlike je bilo pozvanih 38, iz Črnomlja 4, iz Semiča 1. Izmed pozvanih iz Metlike je bilo živih še 15, izmed onih iz Črnomlja in Semiča nobeden več, in še ti, ki so bili sumljeni novoverstva so se izpričali, da so bili od rojstva vedno zvesti katoličani.

* * *

Protireformacijska komisija je delovala urno in brezobzirno. Okoli l. 1610. ni bilo na Belokranjskem ne le nobenega predikanta, ampak tudi nobenega drugega človeka ne, ki bi se javno priznaval za protestanta. Če se ozremo nazaj na dobo reformacije, moramo priznati, da so vsi napori belokranjskih reformatorjev imeli le malo uspeha. Ogrevali so se zanj meščani, ki so nekaj visoko nad preprosto ljudstvo, ki vkljub pritisku poluteranjenih graščakov ni maralo za nove nauke.

Izmed belokranjskih cerkva je znano le o eni, v kateri so se shajali v ponočnem času metliški meščani, to je cerkev sv. Katarine, ki je stala zunaj mesta, tik ceste, ki pelje v Črnomelj; davno se je že sesula v prah in danes ni niti o njenih razvalinah nikakega sledu več. Kmetsko ljudstvo je tako mrzelo luterana, da niso pustili nobenega pokopati v blagoslovljeni zemlji, prisiljeni so bili pripeljati jih v Ljubljano na šentpetersko pokopališče, kjer počiva marsikateri belokranjski luteran, predikantje belokranjski pa skoro vsi. Zato pa tudi sklenem svoj skromni prispevek k zgodovini belokranjske reformacijske dobe z besedami: Iz Ljubljane so izšli znanilci nove vere in se po brezuspešnem delu vračali v Ljubljano k večnemu počitku.

Zastrupljevalec Hopf.

V zgodovini človeških zločinov bodo zavzemali zločini Karla Hopfa iz Frakfurta posebno mesto. Hopf je bil rojen v dobri frankfurtski trgovski familiji, kjer je užival skrbno odgojo. Postal je enoletni prostovoljec, postal član kabareta ter je živel kot glumač v Bruslju, na Dunaju in Londonu. Naenkrat se je začel baviti s kemijo ter si je nabavil celo vrsto strupov in bacilov. Tudi pse je vzrejal in jih zdravil, pa tudi zastrupljal. Imel je velik laboratorij, ki je bil povsem znanstveno opremljen. Oženjen je bil trikrat in imel otroke. Nihče ni slutil, da je zločinec. Ko pa je zbolela še tretja žena, so jo odpeljali v bolnišnico in dognali, da je zastrupljena. Rešili so jo in uvedli preiskavo proti Hopfu. Dognalo se je, da je zastrupil ali poskušal zastrupiti očeta, mater, hčer, sina in vse tri žene. Žene so bile visoko zavarovane na življenje, in Hopf je prejel več tisočakov. Svoje zločine je izvršil v dobi od leta 1895 do leta 1911. Vse je zastrupljal z arzenikom, ki ga je zmešal v jedi ali pijačo. A tudi kolerabacile, tifus ali tuberkulozne bacile jim je dajal uživati. Leta 1895. je na ta način umoril lastnega očeta, trgovca; leta 1896. svojega nezakonskega sina, leta 1902. svojo prvo ženo in leta 1906. svojo zakonsko hčer; leta 1905. je poskušal zastrupiti svojo drugo ženo, a je pobegnila; leta 1911. je zastrupil mater in istega leta je poskusil umoriti ženo z bacili, a so ženo še rešili, njega pa zaprli. Po prvi ženi je potegnil 14,000 mark zavarovalnine, tretja žena je bila zavarovana na 80,000 mark. Hopf je vsesvoje zločine hladnokrvno priznal. Vse življenje se je kazal dobrega, ljubečega moža in skrbnega očeta ter je ob vsaki smrti svoje žrtve obupno jokal. Hopf je bil seveda obsojen na smrt. Ta slučaj pa meče najslabšo luč na velikonemško policijo, in zdravništvo, ki nista znala zločine takoj ustaviti ter Hopfa razkrinkati po prvem umoru.

? ? ?

Ali ste že poslali naročnino? Papir, tinta in barva ter vse tiskarske potrebščine, stanejo zdaj tri do desetkrat več, kakor pred vojsko. Blagovolite poslati naročnino za celo leto $2, ali za pol leta $1, da Vam list ne ustavimo. Pod sedanjimi razmerami je treba točneje plačevati za list, če ga hoče kdo točno dobivati..Pošljite naročnino takoj, da ne pozabite.

FRANK GRUM & COMPANY
stavbeniki in kontraktorji.
1506 N. Broadway Joliet, Illinois.
Chicago Phone 1706-R.

Sprejemamo vse vrste stavbinske posle, bodisi pri manjših ali večjih podjetjih ali posameznikih.
Podpisani sem tehnično izučen stavbenik. Izdelal sem šole na Dunaju in Gradcu ter izdelal državni izpit v Ljubljani, kjer sem sedem let poslovval kot stavbinski mojster mesta Ljubljane.
Na željo izdelam načrte, kakoršne kdo želi. FRANK GRUM.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.

gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

VALENTIN FAJNIK, JR.
BILLIARD PARLOR
Tržim fine smodke in vse vrste duhan.
DOBRODOŠLI!
402 MOEN AVE., ROCKDALE, ILL

Tajnik društva sv. Družine v Rockdalu. Kdor hoče pristopiti naj se zglasi pri meni.

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobite vsako reč 20 odsto ceneje kot kerkoli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste amerikanske in starokrajske ure in zlatnino za vsako delo jamčim.

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.
Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 od sto ceneje, kot bi plačali drugje.
JOS. SPOLARICH
901 N. Hickory St. JOLIET, ILL.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

Antonija Rifel
izkušena in diplomirana
BABICA
907 N. Hickory St. Joliet.
Chicago Phone 1617-W

Joliet Steam Dye House
Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JOSEPH ZUPANCIC
Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.
Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:
Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c

Michael Kochevar,
Chicago, Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

Vaše obleke pošljite gladiti in čistiti k
ROYAL CLEANERS AND DYERS
604 Collins St., Joliet — Chi. tel. 2588.
I. BERZAK & CO.
Dopeljemo na dom v zavitku brez vsake gube.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
Kapital in preostanek $300,000.00.
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES IN CLINTON STS.

Dr. Richter's Pain Expeller
zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnelost členkov in mišic.
Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.
Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapečaten s Anchor Trade Mark.
25c in 50c vseh lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street New York.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...
Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržne najboljše smodke.
Prodajam tudi trdi in mehki premog.
TELEFON 7612.
1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na letc.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

8.	aprila	Nedelja	Vel. ponedeljek.
9.	"	Pondeljek	Vel. noč. Vst. G
10.	"	Torek	Ezehiela.
11.	"	Sreda	Leon, papež.
12.	"	Četrtek	Julija.
13.	"	Petek	Hermenegil.
14.	"	Sobota	Tiburcij.

GOSPOD JE VSTAL!

Pojo zvonovi sladkovbrani
in žarko govori nebo
in cvetka dije na poljani
in ptica žvrgoli glasno
in hrib in dol in vrt in les
svečano zemlji znani:
Gospod je vstal zares.

O divna, angelska novica,
blažeča smrti nam spomin!
Nikoli lepšega ni klica
na zemlji čul Adamov sin,
ni slaji zvok mu zaigral.
On — pot, življenje in resnica —
Gospod zares je vstal.

Gospod je vstal, jaz vstanem tudi.
Mar v solz dolini ne živim,
mar teža me verig ne grudi,
mar v jarmu grehov ne ječim?
Mar duše moje veden dvom
z vprašanji silnimi me trudi:
kod iščem naj svoj dom?

Na levi in na desni moji
klicarji glasni vstajajo.
Kraljice vednosti heroji
z naŭki svet prerajajo.
A kar vedo, jaz tudi znam.
In ko vedo v modrosti svoji
'odkod', ne znajo, 'kam'.

Mi vstajamo: vesela jeka
zveni, rojena iz želje.
Bolniki vstajajo brez leka,
in noge se jim ne šibe?
In smoter ni jim previsok?
Povzdigne naj se v nadčloveka
pozemeljski otrok!

'Ne morem', ljud betežni stoče,
ne umem vas, ne znam poti
v kraljestvo slikano cvetoče.
Klicarji, ali znate vi?
In oni jezni oneme.
Njim samim vstati ni mogoče:
njih grob je njih srce.

Ljudem je lastna zemlja tuja,
in sebi sam je tuj zemljan.
Napev nebeški aleluja
nobeni duši ni neznan.
'O vstani!' kličejo v temi,
o vstani! spešo moč prebuja,
a prej, a prej umri!

Veljave svoje ne pozabi,
iz sebe vrzi, človek, vse,
kar gnije ti v naravi slabi,
kar nečloveka dela te!
Umri telesa nizkim slam,
in duh očiščeni te zvabi
v kreposti sveti hram.

In trdi jarem tvoj se zlomi,
zapoješ vnet 'Magnificat'.
V sladak te sen o večnem domi
zaziblje božja blagodat.
Kot sneg pod solncem je razpal,
razpadejo vsi tvoji dvomi.
Zares, Gospod je vstal! —

Anton Medved.

VELIKA NEDELJA.

To je noč, v kateri je Kristus razdejal smrtne vezi in vstal od mrtvih kot zmagalec.

Sv. Cerkev.

Noč je že začela jemati slovo od Jeruzalema. Sem od Olske gore se že svetli. V priprosti hiši v Jeruzalemu bedita dva človeka navsezgodaj. V sobici kleči žena kakih petdeset let. Na obrazu se ji pozna lepota, katere ji niso vzela ne leta, ne žalost, katera ji ni prizanašala. V njej spoznamo ono ženo, katera je klečala v revni sobici v Nazaretu pred 34. leti, ko se ji je prikazal angelj Gabrijel. V drugi sobi pa bedi mlad mož. Na njegovem prikupljivem obličju beremo globoko žalost, katera mu ne pusti spati. Kako bi tudi mogel spati, ko so mu pred dvema dnevoma Judje na najpodlejši način umorili njegovega učenika in najljubšega prijatelja. Žalost mu stiska srce. Obema se bere žalost na obrazu. Dočim se zdi, da sv. Janeza ni mogoče potolažiti, je Marija čisto potolažena in zdi se, da zopet nekoga pričakuje. Ali zopet angelja Gabrijela, katerega se je nekoč prestrašila? Naenkrat se soba razsvetli in pred njo stoji njen sin sam, ne kot duh, ampak s svojim telesom tudi, katero je vzel iz svoje deviške Matere. O kako prisrčen pozdrav! Ko je zadnjič videla to telo, bilo je vse razmesarjeno, in zapljuvano. Danes pa je krasno, kakoršnega še ni videlo človeško oko, sveti se kakor solnce. Kako se Ga je Marija razveselila! Ona je bila edina izmed ljudij, katera Ga je razumela in trdno verovala, da bo vstal od mrtvih tretji dan.

Marija Magdalena in Marija Kleofova gredo navsezgodaj h grobu, da bi mazilile truplo Jezusovo. Ko pridejo do groba in vidijo, da je grob odprt, steče Marija Magdalena takoj povedat sv. Janezu, ki je živel z Jezusovo materjo in prvaku apostolov sv. Petru, da je grob odprt. Marija Kleofova čaka drugih žen, s katerimi je bila zgovorjena, da gredo zjutraj k Zveličarjevemu grobu. Gredo h grobu, pa kako se prestrašijo! Tam ugledajo dva angelja. Eden izmed angeljev jima pravi: "Ne bojte se; Jezusa iščete Nazareškega, križanega. Vstal je, ni Ga tukaj." Nato sta prišla Peter in Janez, za njima pa Marija Magdalena, ki še ni nič vedela o vstajenju. Ko tako žalostno stoji, se ji prikaže Jezus, katerega je ona šele po govoru spoznala. Drugič se je Jezus prikazal ženam na potu od groba domu. Vse vesele so žene pravile o vstalem Kristusu apostolom, kateri pa niso verjeli, dokler se jim ni Kristus sam prikazal. Pozneje se je Kristus prikazal še večkrat in več osebam, tako da so se lahko pre pričali o resničnosti. Njegovega vstajenja. Povsod, kjer se je prikazal, je napolnil vsa srca z radostjo.

Tudi mi se veselimo danes z Marijo in učenci. Ne samo, da je naše odrešenje dopolnjeno, ampak dano nam je tudi zagotovilo, da bomo nekoč vstali tudi s telesom, podobnim telesu od od mrtvih vstalega Zveličarja. Tudi naše telo bo nekoč poveličano, lepo kakor jutranja zarja. To naše telo bo vstalo v popolni lepoti, popolnoma prosto vsakih napak. Zveličar nam je obljubil, da bo dvignil naše telo iz nizkosti in je napravil podobnega svojemu častitljevemu telesu.

Na dan našega vstajenja bodo zgivse napake in pogreški, katere je storil greh, in telo bo zopet lepo, nezmerno lepše, kakor tedaj, ko je je Bog ustvaril kot zgled Božje mogočnosti, modrosti in ljubezni. Vsak del telesa bo skladala s celim telesom v neizmerin vsaka poteza bo tako urejena, da se no lepoto brez vsakega pogreška. S kakim veseljem se bo združila človeška duša s takim telesom! To telo je bil njen tovariš v žalosti in veselju na tem svetu. Bilo ji je telo greha in smrti in morda si je duša večkrat želela, da bi se rešila tega telesa. Potem pa bo to telo lepo in poveličano, duša se bo z veseljem združila z njim, ker bo postalo vredno prebivališče blaženega duha.

Sv. Tomaž pravi, da ne bodo vsi pravični vstali s popolnoma lepimi telesi, ampak da bodo tudi vsi mladi in živahni, ker drugače bi ne bila naša telesa podobna od smrti vstalemu Zveličarju. Vse slabosti starosti in otroške slabosti bodo izginile. Ta telesa pa se bodo svetila, kakor telesa angeljev, katera sta se prikazala ženam, ki so hotele mazíliti Jezusovo truplo. To svetlost je Zveličar sam obljubil, ko je rekel: "Potem se bodo pravični svetili, kakor solnce v nebeškem kraljestvu."

Vsi pa ne bodo vstali z-enako lepimi telesi. Ker bo telesno poveličanje plačilo za dobra dela, zato je gotovo, da bodo tisti vstali z lepšimi telesi, kateri so več dobrega storili. Potem bo vse drugače, kakor na tem svetu, kjer je telesna oblika človekova le dar Božji in ne plačilo. Telesno lepoto vidimo tudi pri nevernikih. Ta lepota pa ne zaznamuje svetosti. Po vstajenju pa bo telesna lepota in svetlost nagrada za njihovo sveto življenje. Čimbolj svet je kdo bil, tem bolj bo njegovo telo podobno telesu Zveličarjevemu.

Kdo bi ne hotel imeti popolne lepote v nebeškem prebivališču! Ali morda nočeš biti ne samo sam poveličan, ampak tudi okras kraljestvu svojega očeta? Vsakdo ima oblast v svojih rokah. Živi sveto, živi čisto, bodi ljubeznjiv do drugih. Izpolnjuj kar je Kristus učil. Le trdna in živa vera nas bo pripeljala do častitljivega vstajenja in večnega življenja. Po smrti Jezusovi je bila Marija edina, katera je trdno verovala, da bo njen Sin vstal tretji dan. Vzrok te trdne vere pa je bilo njeno vedno združenje z Jezusom skozi celo življenje. Zato je bila počeščena s tem, da je ona prva videla od mrtvih vstalega Zveličarja.

Kaj naj mi storimo, da si zagotovimo častitljivo vstajenje? Posnemajmo Marijo. Ko ji je angelj Gabrijel naznanil, da bo dobila sina, ni vedela, kako se bo to zgodilo; ko pa ji je razložil, da bo sv. Duh prišel v njo, mu je takoj verovala in se vdala v voljo Božjo. Tako je tudi nam potreba žive vere in združenja z Jezusom že v tem življenju. Katekizem nam med več dobrotami, katere prejmemo pri sv. obhajilu, pravi tudi: Daje nam porostvo častitljivega vstajenja in večnega življenja. Kdor Njega vživa, je z Njim združen, postave takorekoč del Njegovega telesa, katero ne more ostati v grobu, ampak mora biti poveličano. Bodimo vztrajni z Marijo v delu in trpljenju in z njo se bomo nekoč veselili tudi s poveličanimi telesi. Ne pozabimo pa, da le po delu in trpljenju si dosežemo večno slavo.

REV. J. PLAZNIK.

KAJ NAS UČI NARAVA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

DRUGO POGLAVJE.

Dokazi iz zvezdoslovja.

(Nadaljevanje.)

Naravno je, da boš vprašal, če so ta nebesna telesa tako velika, kakor da se nam zdijo tako majhna, kakor lučke? Če se vrte s tako hitrostjo in nas prepotujejo tako dolga pota, zakaj se nam zde, da so vedno na istem mestu? Vse to zavoljo velikanske razdalje, katera nas loči od njih. Razdalja med zemljo in nebesnimi telesi je skoro neumljiva.

Razdalja je dolgost ravne črte med dvema točkama. Lahko si predstavljamo dolgost ravne črte med našim mestom in sosednjim. Lahko si tudi predstavljamo daljavo od tukaj do San Francisco ali Filipinskih otokov, kateri so oddaljeni nekako 7,000 milj. Stvar postane težavnejša, če si hočemo predstaviti razdaljo okrog zemlje — kakih 25,000 milj, ali razdaljo med luno — okrog 240,000 milj, ali daljavo do solnca 93,000,000 milj.

Da si bomo lažje predstavljali to velikansko razdaljo med našim planetom in drugimi telesi v vesoljstvu, vstopimo v namišljen brzovlak. Vozimo se s hitrostjo 60ih milj na uro, kakor jih prevozi Twentieth Century Limited, vzelo nas bo 70 let, da pridemo do našega najbližjega planeta, Marsa. Najbolj oddaljeni planet je Neptun. Da pridemo gor, nas bo vzelo 6,000 let z našim vlakom.

Profesor Newcomb pravi: "Če bi krogla, katero so izstrelili iz topa, ko so proslavljali prvič neodvisno Združenih Držav, leta 1776, še sedaj letela s hitrostjo 1,800 čevljev na sekundo, biše ne bila na pol pota do Neptuna.

Precenjena razdalja med našo zemljo in solncem je 93,000,000 milj; med Marsom 141,000,000 milj; med Jupitrom 483,000,000; med Saturnom 886,000,000, med Neptunom 2,793,000,000 milj. Zvezdoslovci iščejo planete še za Neptunom in gotovo jih bodo tudi našli.

Zadaj za Neptunom je neizmeren prostor, o katerem mislijo, da ne vsebuje drugega, kakor eter.

Za tem neizmernim nenapolnjenim oceanom je pritrjena neštevilna množica nepremičnih zvezd. Tam vidimo noč za nočjo ona svetla, pomežikujoča očesca, katera se nam zde, da so vedno na istem mestu.

Najbližja zvezda nepremičnica je oddaljena kakih šestindvajset milijonov milj od solnca. Naš vlak bi došel tja čez 73,000,000 let.

Boljše za nas, če opustimo taka potovanja, če hočemo doseči konec tega prostora in potujmo samo v duhu. Zvezdoslovci rabijo za merilo svetlobe letno svetlobo. Zvezdoslovna letna svetloba znači razdaljo, katero prehodi svetloba v enem letu. Svetloba prepotuje 186,000 milj v eni sekundi. Da pride svetloba od najbližje zvezde do nas, porabi 4 leta. Svetloba najoddaljenejše zvezde rabi 200 let, da pride do naših oči.

Kadar pogledamo mali biserček, katerega imenujemo severna zvezda, vidimo svetlobo, katera je zapustila to zvezdo pred štiriinštiridesetimi leti.

Galaxi, svetel zvezdni pas, katerega imenuje Agnes Mary Clerke "rop obleke Najvišjega", je oddaljen 500 svetlobnih let. Kadar občudujemo Galaxi, občudujemo svetlobo, katera je zapustila svetlobo predno je Krištof Kolumb odkril Ameriko.

Kar je še bolj neverjetno, je to, kar nas uče nekateri zvezdoslovci, da so zvezde, katere so bile vstvarjene v začetku, katerih svetloba pa še sedaj ni prišla do nas; to pa kljub temu, da svetloba prehodi prej, kakor v eni sekundi, kakor bi kdo mežiknil, obseg zemlje — 25,000 milj.

Da si lažje predstavljamo razdaljo med zemljo in zvezdami, naj še omenim, da če bi kdo vničil vesoljno obnebje s svojimi 300,000,000 gorečih solnc, bi mi ne občutili na zemlji nikake spremembe prva štiri leta. Potem bi izginila izpred naših oči svetloba bližečega se Sirija, čigar svetloba rabi osem let, da pride k nam. Tako bi zginjale zvezde ena za drugo, dokler bi ne zmanjkalo zadnje, neobstoječe zvezde.

Verjetno je, da je razdalja med našo zemljo in najoddaljenejšo zvezdo v zvezdnem sistemu okrog 10,000 do 20,000 svetlobnih let.

(Nadaljevanje sledi.)

RUSKO NARODNO GOSPODARSTVO.

Gozdovi in les.

Rusija je dežela gozdov in lesa. Gozdovi dajejo gradbeni material za milijone njenega prebivalstva, kurivo za eno tretjino vseh njenih tovaren, za eno četrtino njenih železnic in parnikov ter ji še omogočajo izvažati velikanski preostanek. Gozdovi so nekako razdeljeni po državi; največji so v srednji in vzhodni Sibiriji pa v severovzhodnih evropskih deželah; njihova površina se ceni na okrog 200 milj. hektarjev v evropski Rusiji s Kavkazom, in na okrog 550 milj. ha v Aziji. Dasi so gozdovi nemalo razdaljeni, pospešujejo lesno trgovino ruske reke, ki vežejo gozdnate kraje s stepami in industrielnimi okraji na jugu; z njihovo pomočjo prevažajo les na take daljave, ki bi prišle pri železniškem prevozu predrage. Žage se nahajajo izvečine blizu rečnih ustij, da so blizu eksportnih središč.

Lesnih trgov brez Finske in Kavkaza je 350 s skupnim prometom do 500 milj. rubljev. Glavni so: Petrograd in Kronstadt (po 35 milj. rubljev), Riga in Moskva (po 25 milj. rubljev), Arhangelk (nad 15 milj.). Te številke kažejo, da je lesna trgovina po velikosti in važnosti takoj za žitno.

Leta 1891. so prevozili po vodi 355 milj. pudov, po železnici pa 263, skupaj 618 milj. pudov. Leta 1908. pa po vodi 1288 miljonov pudov, po železnici 828 milj., skupaj 2116 milj. pudov.

Središče lesne trgovine se premika od jugozapada proti severovzhodu; očividno zbok izčrpanja gozdov v porečju Zap. Dvine, Njemen, Visle in Dnjepra. V zapadni Rusiji so gozdovi po pretežni večini zasebna last; to in pa bližina trgov pojasnjujeta to izčrpanje. Glavne zaloge rastočega lesa so v severni in severoiztočni evropski Rusiji, kjer leži do 80 odstotkov državnih gozdov, pa v Kavkazu in Uralu.

Organizacija in način gozdarstva v tej velikanski severni lesni pokrajini, ki se razteza preko pet gubernij in meri do 1000 milj. ha državne lastnine, precej zaostaja za rastočimi zahtevami lesnega trga. Posledica tega so povišane cene in povečani uvoz iz Amerike na evropski trg in celo v Rusijo. Pomanjkanje cest, neizboljšane razmere pri plavitvi lesa, pomanjkanje krajevnih železnic, vse to pojasnjuje, zakaj je ta ogromna gozdna pokrajina malone še neotvorjena in daje le osem kopejk na desjatino.

Vendar so se začele te razmere na bolje obračati in poljedelsko ministrstvo je krenilo pravo pot, kar kažejo dohodki, ki so se od leta 1900—1910 povečali za 33 odstotkov.

Vzlic nevednem neugodnim okoliščinam pa lesna trgovina hitro narašča in izvoz lesnega materiala je narastel od 13 milj. rubljev v 1870 na 51 milj. rubljev v 1900 in na 141 milj. rubljev v 1911.

Posebno narašča izvoz mehkega lesa (za papir) pa podpornih tramov za rudnike na Švedsko, Norveško in Nemško. Samo iz Petrograda in Arhangela so izvozili leta 1911. 516,000 kub. sežnjev takega lesa. Omenjene dežele morejo tako preplavljati celo Evropo s svojim papirjem. Ti neugodni odnošaji bodo trajali do 1917, do preteka sedanje trg. pogodbe z Nemčijo, potem bo Rusija lahko sama izrabljala svoje surovine. Poleg papirne industrije trpe še žage in prebivalci ruskih mest in vasi, ki kurijo s tem lesom. Zbog tega se poklicani činitelji že zdaj pečajo z vprašanjem, kako izravnati veliko škodo.

Ne morem!

To je beseda, ki jo slišimo čestokrat v življenju, zlasti pa pri otrocih. Včasih človek resnično ne more. Vsakdo ve iz lastne izkušnje, da nam od prevelike utrujenosti ali bolezni odpovedo živci. Stvari, ki jih sicer izlahka opravimo, nam nikakor ne gredo izpod rok. Misel obtiči, spomin nas zapušča udje so neokretni. V takih slučajih siliti se, res nima smisla. Poraba moči v takem slučaju je velika, vrednost storjenega dela pa jako majhna. Seveda ne smemo zamenjati pametnega "ne morem" z onim, ki izhaja iz lenobe. Mnogo otrok in tudi dokaj odraslih je mnenja, da je življenje lep, zabaven, lahek praznik ter da je vsak napor krivična zahteva zlobnih ljudi. Vedeti bi moral pač vsakdo, da brez truda ni mogoče v svetu ničesar doseči. In tudi otrok mora vedeti to ter mora biti prepričan, da delo in trud nista nič škodljivega in zaničevanja vrednega, marveč da sta sladilo in najboljši del življenja. Pametni, zdravi in dobro vzgojeni ljudje pridejo itak sami do tega spoznanja ter samo obžalujejo, da so v svojih mladostnih letih izgubili mnogo časa. Moraš! je najboljši učitelj. Če moraš, potem ne utegneš jadikovati, človek se nauči premagovati se, in glej, kmalu stvar že ni več tako težka. Vsako delo krepi živce, mišice in razum. Ko se vse to okrepi, pa je vse lahko. Ko izgine telesna onemoglost, se hitro stopnjuje veselje do dela. Treba pa seveda ljubeznivega prigovarjanja ter dobre volje. Dobra volja učitelja in otroka delata prave čudeže.

Naša osupna odvisnost.

Zelo važen posledek vojne je bil zapor uvoza lekov. Mnogi ljudje so ostrmeli in se začudili, kako zelo odvisni smo od Evrope. Vendar so bile nekatere častne izjeme, Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino med njimi. To izvrstno zdravilo je primerna pomoč za želodčne neprilike. Dvojno uslugo vam napravlja, da namreč čisti in krepi črevа, in s tem, da jih izpodbada k rednemu delu, odstranjuje temeljno nepriliko. Pri zapeki, glavoboli, razdražljivosti, izgubi teka in trdne volje, splošni oslabelosti itd. je poskus najbolj prepričujoč dokaz. Cena $1.00. V lekarnah. — In če trpite vsled revmatizma ali nevralgije, če potrebujete pomoči ob nezgodi, za izvinke, izpahe itd., ali če samo želite poživiti svoje trudne mišice, ali noge, poskusite Triner's Liniment, ki vas prepriča, da ni boljšega zdravila za vse take slučaje. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. — Adv.

Popotnik: "Prosim za karto?"
Uradnik železnice: "Kam pa?"
Popotnik: "Domov."

VELIKONOČNE OBLEKE.

Kupite si spomladno obleko za Velikonoč pri nas, kjer najdete največjo izber, najnovejše mode, najboljše blago in najlepši kroj. Prodajamo jih vsak dan po

$12.50 OD $25.00

Copyright 1917
House of Kuppenheimer

Istotako imamo največjo zalogo vsakovrstnega pohištva.

Kovinske postelje polne velikosti, zdaj $1.50 do $5.00

THE EAGLE

Math Simonich, Mgr. 406-8-10 N. Chicago St., Joliet.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Društvene vesti.

La Salle, Ill., 2. apr. — Članom in članicam društva sv. Družine št. 3 D. S. D., spadajoče k Družbi Sv. Družine v Joliet, Ill., se tem potom vljudno naznanja, da se je premestilo naše redno mesečno sejo; in to samo za enkrat zategadelj, ker pride druga nedelja ravno na Veliko noč. Torej za mesec april bodemo imeli sejo 15. aprila, in sicer ob pol 10. uri dopoldne v navadnih prostorih.

Člani in članice so prošeni, da vzamejo to na znanje.

Nadalje imamo tudi naznaniti vsem članom(icam), kakor tudi vsem Slovencem in Slovenkam v La Salle in bližnji okolici, **da bode priredilo naše društvo sv. Družine št. 3 D. S. D. svojo zabavno in plesno veselico na velikonočni ponedeljek dne 9. aprila.**

Veselica se bode pričela točno ob 6. uri zvečer in bode trajala do ranega jutra drugega dne.

Poleg drugih zabav se bode dalo na kegljišče tudi tri jako lepe in dragocene dobitke, na kar opozarjamo že danes posebno naše kegljavske tekmovalce.

Zraven tega bode igrala tudi izvrstna vseslovanska godba — za naš mladi plesaželjni svet.

Poleg tega pa bode delovala še **"Šaljiva pošta" in pa "Srečo-lov".**

Na to vsestransko zabavno veselico se vabi vljudno vse Slovence in Slovenke iz La Salle, Oglesby, De Pue in iz vse bližnje okolice. Za izvrstno zabavo in postrežbo bode najboljše preskrbljeno!

Za to vam jamči že vnaprej

Društveni odbor.

STARI CERKOVNIK.
(Pomladanska idila.)

Ruski spisal Vl. G. Korolenko.
Preložil Janko Kotnik.)

Stemnilo se je.

Majhno selo, ki se je tesno oprijemalo rečice, izgubljajoče se tam v daljni planjavi, je tonilo v tem tajnostnem somraku, ki so ga polne zvezdnate pomladanske noči, kedar vstaja iz zemlje tenka megla, zgoščujoča senco lesov in zastirajoča širno in prostrano plan s srebrnkastomodro tenčico.

V prirodi je bilo tiho, otožno in globokozamišljena vas je tiho dremala. Božne koče so se jedva razločevale po svojih temnih obrisih druga od druge; tupatam je zaplapolal ogenj; včasih in presledkoma so zaškripala vrata, zalajal je čuvajoči pes in zopet umolknil; sčasoma so jeli prihajati iz lahno šumljajočega lesa posamezne prikazni pešcev, prijahal je jezdec ali pridrdrala telega (kmečki voz). To so prebivalci posameznih lesnih bivališč, ki se podajajo v cerkev pričakovat pomladanskega praznika.

Cerkvica stoji na griču v sredini vasi. Okna so se že svetila v žarni svetlobi. Stari, visoki in zatemneli stolp se je izgubljal s svojim vrhom v modrini neba.

Stopnice zaškripljejo... Stari cerkovnik Mihejič stopa v stolp in kmalu bo njegova svetilnica liki žareča zvezda visela v zračnih višinah.

* * *

Težko je bilo starčku plezati navzgor po strmi lestvici. Stare noge mu nočejo več služiti... Čas je že, čas starčku za pokoj; zakaj mu Bog ne pošlje smrti? Pokopal je že sinove, pokopal vnuke, spremljal je v večno domovino stare, spremljal mlade, a sam je ostal še vedno živ. Težko je! ... Mnogokrat je že pričakoval pomladnega praznika, ne spominja se več, kolikokrat je čakal nanj prav te tem stolpu. In glej, zopet se je povrnil...

Starček je stopil k stolpovi lini ter se naslonil na ograjo. Spodaj, okrog cerkve so samevali v temi grobovi selskega pokopališča; starikavi križi so jih čuvali z razprostrtimi rokami. Tupatam so se klonile nad njimi breze, še nepokrite z listjem... Tam izza ograje se je dvigala proti njemu blagodišeča vonjava mladega brstja in zavel je dih z otožnim mirom večnega snu...

Kaj bo neki ž njim čez leto dni? Ali bo zopet plezal v visočino, prav tja pod bronasti zvon, da z zamolklimi vdarci vzbudi tiho dremajočo noč, ali pa bo ležal... tam v samotnem kotu pokopališča, pod križem? Bog ve... Da, on ve zagotovo, a za sedaj je hotel, da naj še enkrat pozdravi velikonočno jutro. "Slava tebi, gospod!" — so zašepetale že privajene besede starčkove ustne, in Mihejič se je ozrl gor na nebo, žareče od milijonov zvezd ter se prekrižal...

* * *

— Mihejič, he Mihejič! — je zaklicalo spodaj z močnim in prav tako starikavim glasom. Prileten mož, organist, je zrl kvišku na stolp, pristavljal je roko k mežikajočim, solzenim očem, a vseeno ni mogel zazreti Mihejiča.

— Česa želiš? Tukaj sem! — je odvrnil cerkovnik ter se nagnil malko preko line. — Ali me ne vidiš?

— Ne vidim... Toda... Toda, ali ni že čas da udariš? Kaj misliš?

Obadva sta pogledala na zvezde. Tisoče božjih ognjev je migljalo nad njima v višini. Plameneči "voz" se je bil dvignil že visoko. Mihejič je meril z očmi. — Ni še, počakaj malo... zagotovo venr...

Da, on ve. Ne potrebuje nobene ure. Božje zvezde mu povedo, kedaj da pride čas*)... zemlja in nebo, sivi oblaki, ki mirno plujejo v višinah, in temni bor, nerazločno šepetajoč in pljuskanje v mraku zakrite rečice — vse to mu je znano, vse to zanesljivo znamenje... Ni zaman preživel tukaj vsega svojega življenja...

Pred njim je oživela davna prošlost ... Spominja se, kako je prvokrat lezel z očetom na ta stolp... Moj Bog, kako dolgo je že od tega časa, in vendar... kako kratko obenem!... Sam je bil še nežen, plavolas deček... Njegove oči so se razgorele; veter — ne tak, ki dviga poulični prah, ampak lahen, z mirnimi krili visoko nad zemljo vejoč — je razmrševal njegove kodrčke... Spodaj, daleč, daleč so se premikale neznatne postavice, lesene hišice so bile istotako majhne in les se je popolnoma umaknil tja v daljavo, okrogla poljana, na kateri stoji selo, pa se mu je zdela tako velika, skoraj neskončna...

— Da, to je tista poljana — se je nasmehnil sivi starček, ko se je ozrl na majhno poljano pod seboj.

Prav takšno je tudi življenje... V mladosti ne vidiš njegovega konca... In sedaj je tako majhno kakor bi bilo na dlani, od početka do ovega groba, ki si ga je bil poiskal tam v kotu pokopališča. Bliža se čas pokoja — slava tebi zato, o gospod. — Mokrotna zemlja, njegova mati, ga bo kmalu sprejela v svoje naročje...

Toda, čas bo že. Še enkrat je pogledal Mihejič na zvezde, snel čepico, in prekrižavši se jel razpletati zamotane zvonske vrvi... V trenotku pa je nočni vzduh vztrepetal od zamolklih udarcev... Drugi, tretji, četrti... drug za drugim so se razlili mogočni in zategli glasovi, doneči in pojoči, po tiho dremajoči predpraznišk noči...

Zvon je umolknil. V cerkvi se je pričela služba božja. V prejšnjih letih je Mihejič vedno splezal po lestvici dol ter se postavil kje v kotu, pri vratih, da bi molil in poslušal petje. Sedaj pa je ostal v stolpu. Težko bi bilo zanj; po vsem telesu je čutil neko utrujenost. Sel je na klop ter prisluškaval zamolklim odmevom zibajoče se bronovine; globoko se je pri tem zamislil. O čem je mislil? On sam bi niti morda ne mogel odgovoriti na to vprašanje... Njegova leščerba je slabo razsvetljevala stolpovo izbo. Motno doneči glasovi zvonov so se bili porazgubili po mraku; presledkoma je zadonelo iz cerkve petje kakor tiho mrmranje, nočni veter pa je premikaval vrvi, privezana k železnim zvončevim kembeljnom.

Starček je naslonil sivo glavo, po kateri so rojile neskladne misli, na prsa. "Tropar pojo!" (—Tropar je velikonočna pesem: Kristus je vstal od mrtvih) — je mislil starček in videl tudi sebe spodaj v cerkvi. Na koru je zapelo deset otročjih glasov. Stari svečenik, pokojni oče Naum, zapoje s tresočim glasom; nad sto glav se priklanja kakor zrelo klasje ob vetru in se zopet dviga... Ljudstvo se prekrižava ... Sami znani obrazi, a vsi so že ranjki... V mislih gleda strogo obličje očetovo, poleg njega stoji starejši brat, v isti vrsti z očetom ter se prekrižava globoko vzdihajoč. Tam glej, je tudi on sam, cvetoč od zdravja in krepke sile, poln upanja v bodočo srečo, v radosti življenja... Kje je zdaj ta sreča? Starčkove misli so vzplamtele kakor ugašujoči plamen, ki še enkrat vzplapola ter z žarko lučjo posveti v vse kotičke preživela življenja... Samo neskončne težkoče, skrbi, gorje... Kje je tista sreča? Bridka usoda je zarezala gube na mlado lice, skrivila je njegovo hrbtenico, naučila je tudi njega vzdihati kakor starejšega brata...

In glej tam sredi kmečkih žensk stoji s ponižno sklonjeno glavo njegova "mlajša". Dobra žena je bila, nebeško kraljestvo. In veliko težav je morala prestati ubožica!... Ali je res potreba, da delo, da neskončno, in neprestano gorje uničuje žensko lepoto? Oči postanejo kalne in izraz večno topega strahu pred nepričakovanimi udarci življenja spremeni veličastno kra soto mladenke... Kje je njegova sreča? Le sin mu je ostal, sam, upanje in radost njegova, a zaslepila ga je hinavščina ljudi... Vzkipelo in razgrelo se je pri tem starčkovo srce. Zatemneli obrazi svetih podob pa zro nemo na človeško gorje in krivice ljudi...

Vse to je minilo, vse je daleč za njim... In sedaj je ves njegov svet ta stolpova izbica, ker tuli veter v temi, premikaje vrvice zvonov... Bog vas sodi, Bog sam! — je šepetal starček ter sklonil niže sivo glavo, po licu pa so spolzele vroče solze.

— Mihejič, he Mihejič! Kaj, si menda zaspal? — je zakričalo od spodaj.

— Ka-aj je? — je odvrnil starček ter hitro stopil na noge... Moj Bog, ali nisem morebiti zares zaspal! Nikoli v življenju še nisem doživel take sramote.

In Mihejič je zgrabil hitro, z vajeno roko, po vrveh. Spodaj so se kakor mravlje pregibale množice kmetov. Za stave, bliščeče se v zlati tkanini, so zaplapolale v zraku. Procesija se je jela pomikati okrog cerkve, kvišku proti Mihejču pa se je dvigal radosten klic: Kristus je od mrtvih vstal!"

Kakor val je odmeval ta klic v Mihejčevi duši... Zazdelo se mu je, da ognji voskovih sveč plapolajo močneje, da se je brezštevilna množica silneje vzvalovila, zastave so letale v zraku semintja, vstali veter pa je zajel valove glasov ter jih na širokih zamahih odnesel kvišku, soglasujoč s praznišk zvonovi...

* * *

Nikoli še ni zvonil stari Mihejič tako čudovito lepo. Bilo je kakor da bi prepolno srce starčkovo prešlo v mrtvo bronovino; in glasovi so peli, trepetali, smejali se ter plakali obenem; spleteni v ta čudežni venec so se dvigali kvišku proti zvezdnatemu nebu. In zvezde so vztrepetale iskreneje, raz gorele so se in zvoki so drhteli in se prelivali v nebeško harmonijo, ter iznova padali k zemlji z ljubečo naklonjenostjo...

Močnejši bas je gromovito bučal in metal od sebe mogočne glasove napolnivše nebo in zemljo: "Kristus je vstal!"

Dva tenorja, drhteča od zaporednih udarcev železnih kembeljnov sta ga spremljala s petjem, radostno in zvonko: "Kristus je vstal!"

In celo majhna dva soprana sta si prizadevala, da ne zaostaneta za drugimi ter se vpletala med močnejše in radostno kot dva otročička pela: "Kristus je vstal!"

Zdelo se je, kakor da se stari stolp trese in guga semintja in veter, ki je vel okoli lica cerkovnikovega, kot da bi trepetal ter ponavljal s silnimi krili: "Kristus je vstal!"

In starčkovo srce je pozabilo na življenje polno muk in trpljenja... Pozabil je stari zvonar, da je njegovo življenje zaklenjeno v to tesno stolpovo višino, da je sam ostal v življenju kakor stari štor, razdejan od zle nevihte...

Poslušal je te zvoke, pojoče in plakajoče, dvigajoče se k visokemu nebu in padajoče zopet bedni zemlji, in zdelo se mu je, da ga obkrožajo njegovi sinovi in vnuki, da so to glasovi večjih in manjših njegovih otrok, glasovi, ki se zlivajo v en sam kor in pojo njemu za srečo in veselje, kojega nikoli ni videl v svojem življenju... In stari zvonar je vlekel za vrvi, solze so mu begale po licu in srce mu je silovito bilo v iluziji sreče...

* * *

Spodaj pa so poslušali ljudje in govorili so drug k drugemu, da še nikoli ni zvonil Mihejič tako čudovito...

A naenkrat je večji zvon nepričakovano močno vztrepetal ter hipoma umolknil... Zamotani podglasovi so izginili v neskončen tresljaj, kakor otožno glaseča se struna, katera se trese, preliva in plače ter polagoma utihne v zraku...

Stari zvonar se je izmučen spustil na stol in dve poslednji solzi ste tiho zakotalili po bednem licu navzdol.

* * *

Hej, pošljite koga v zameno, kajti stari zvonar je dozvonil!...

*) Rusi slave velikonočno vstajenje o polnoči med veliko soboto in velikonočjo. Slavnosti, ki so v tem združene, trajajo v nekaterih krajih po ves naslednji teden. Ljudje se takrat pozdravljajo z besedami: "Kristos voskres!" (Kristus je vstal); nakar se odgovarja: "v istinu voskres!" (V resnici je vstal). Nato poljubljajo drug drugega v znamenje miru in sprave, in nihče se takemu poljubu ne sme ustavljati.

Ženske — izumiteljice.

Protivniki ženskega gibanja za enakopravnost z moškimi radi naglašajo, da ženske nimajo talenta za iznajdbe. Neki angleški tehnik pa pobija to trditev ter se sklicuje na listino urada za podeljevanje patentov. Iz tega seznama je razvidno, da so ženske v zadnjih 10 letih priglasile poprečno na leto 500 do 600 patentov na svoje izume. Ker se vsako leto izumi poprečno 30,000 večjih ali manjših tehničnih, kemičnih in drugih iznajdb, je ženskih izumov navidez res zelo malo. Toda če se upošteva, kako malo žensk ima priliko, baviti se s tehničnimi in kemičnimi problemi, potem se pokaže, da imajo ženske še večjo iznajdljivost ko moški. Iznajdbe gospe Curie so že same zase epohalne. Največ uspehov so imele kot izumiteljice doslej amerikanske ženske.

Ruskemu delavstvu.

Kodanj, 1. apr. — Dunajska socialistovska "Arbeiter Zeitung" prinaša kratko naznanilo, da so vodje nemških socialistov na Dunaju sestavili mirovno izjavo, ki je naslovljena na rusko delavstvo in jo izroči mednarodni urad.

12,830 prošenj za državljanstvo.

Chicago, Ill., 30. marca. — Izza dne 1. febr. je tukaj 12,830 oseb prosilo za svoje državljanske papirje, 10,914 za svoje prve in 1,916 za svoje druge papirje. Več nego 80 odstotkov tistih, ki so prosili za svoje prve papirje, je Nemcev in Avstrijcev. Med celim letom 1916. je bilo samo 13,766 prošenj za državljanske papirje. Vzrok za ogromni prirastek je iskati po eni strani v prekinjenju diplomatskih odnošajev med Združenimi Državami in Nemčijo, potem pa tudi v okolnosti, da so številni trgovci dali naprositi svoje uslužbence, ki niso državljani, da postanejo taki brž ko je mogoče.

Švica noče posredovati.

Pariz, 30. marca. — Švica ne bo ničesar podjela v prid miru ob tem času. Z 88 proti 22 glasom je švicarski parlament v četrtek sklenil, da ne bo posredoval z mirovnimi predlogi.

Komisija, ki je preiskovala koristnost mirovne iniciative, je podala dvoje poročil. Večinsko poročilo se je glasilo, da čas ni dozorel za poskus, dokončati vojno.

Res je.

Profesor: Človek lahko trpi glad in žejo, a brez zraka ne more živeti ni ene minute. — Siromašen dijak v zadnji klopi vzdihne: Da, pa samo od zraka se tudi ne da živeti.

REVMATIZEM.

Čudežno ozdravitev. Navodila daje oni, ki je sam trpel. Hoče vsakemu trpinu pomagati.

Ne pošljite denarja — le naslov.

Dolgoletno trpljenje je Mr. Mark H. Jackson, Syracuse, N. Y., prepričalo kako veliko zlo je revmatism, zato se mu tudi smili vsak trpin na tej bolezni. On hoče vsakemu pojasniti kako je bil on ozdravljen. Čitaj kaj pravi:

"Imel sem ostre bolečine, kot blisk švigajoče čez moje člene.

"Spomladi 1893 sem bil napaden po živčnem in vnetem revmatizmu. Trpel sem tri leta, kar se more dopovedati le onim, ki so sami trpeli. Poskušal sem zdravilo za zdravilom, zdravnika za zdravnikom, a dobil le slučajno začasno pomoč. Konečno sem našel zdravilo, ki me je popolno ozdravilo, da se ni bolezen vrnila. Dal sem ga mnogim trpinom, celo v posteljah, in je ozdravilo revmatizem v vsakem slučaju.

"Priporočam vsakemu trpinu revmatizma katerekoli vrste, da poskusijo ta lek. Ne pošljite denarja, le ime in naslov, da vam ga pošljem na poskušnjo zastonj. Jaz nečem denar, razun če ga potem sami radi pošljete. Ali ni tako prav? Zakaj nadalje trpeti, ko je gotova pomoč ponujena brezplačno? Ne odlašajte! Pišite takoj na MARK H. JACKSON, No. 848 C Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

KUPITE DOM DOKLER DELATE STALNO.

PRIPRAVITE SE ZA SLABŠE CAŠE.

Prodam vam cel aker črne zemlje poldrugo milijo od Court House v Jolietu za toliko, kot stane ena lota v mestu. Lepa prilika za vrt in grede. Zemlja je dva bloka od kare ob dobri trdi cesti.

Kupite zdaj predno se cene zviša.

RUGAR YOUNG

611 Woodruff Building Joliet Illinois.

Imam na prodaj tudi prostore za trgovino in stan na Jackson, Liberty, Williamson, Virginia in drugih cestah.—Urad odprt v soboto od 7.—9. ure zv.

Sem Dobrijevič

Hrvatsko-Slovenska

GOSTILNA

805 NORTH CHICAGO ST. :::::::: JOLIET, ILL.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno, ki jo je imel g. Jim Horvat, kjer bom vedno najboljše postregel vsem starim in novim odjemalcem. Pri meni bo vsak vedno dobro postrežen s domačimi in importiranimi pijačami. — VSI DOBRODOŠLI!

Boljše Zobovje za Manjši Denar

Navadno plačate dvakrat več za zobe kot bi morali plačati, ali pa dobite napol slabejše delo.

Pri nas se vam ne bo kaj podobnega primerilo, ker mi tega ne dovolimo.

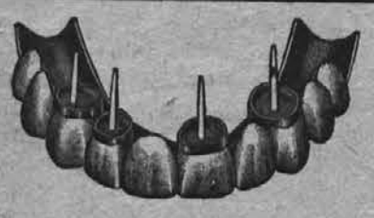

BEST 22K GOLD Crowns AND Bridgework vsak zob $5.00

PLATES $5.00 in višje.

Imamo najboljše gumnaste in kovinske les.

PREGLEDAMO ZOBE ZASTONJ.

Izderemo zobe brez bolečine s Vitalized Air.

Odprto zvečer in ob nedeljah vjutro.

Lady Attendents Always Present

Burrows THE DENTIST

D'Arcy Bldg, 2nd Floor Corner Chicago and VanBuren Sts.

BISERI.

Povest. — Spisala Lea Fatur.

(Dalje.)

"To je zato, ker mislite na Rozikin odhod k usmiljenkam," tolaži Elvira gospo, ki si briše rosne oči.

"Da... V jeseni, ko pospravimo, prodamo — odide. Težko mi bo, pa upam, da pride v Gorico. Toda pomenita se sami, mene kliče dolžnost..."

Gospa gre, da zakrije svoje solze, deklici se spogledata, objameta.

"Povej mi, Rozika," reče Elvira mehko, "povej mi — ker te nisem videla od takrat — kaj te je privedlo do nepremišljene obljube, da pojdeš k usmiljenkam, ko ti je klilo vendar novo cvetje, ko sem menila, da pripomorem k tvoji sreči?"

Rozikini rjavi očesci pogledata v solnčni dan. Po lipi šume bučelice, žvižg zlatoperesne voge, črnega kosa, prihaja od Soče. Plešejo mušice, letajo golobice, lastavice ščebetajo okrog gnezd pod grajsko streho. V solnčnem svitu je prepojena narava s sladko srečo življenja — kako naj govori ona o odpovedi, ločitvi? Kako naj misli na dolge vrste postelj, na bledе, umirajoče obraze? Nervozno ji drgečeta ustnici, ko odgovarja polglasno, da je ne sliši vesela ptica, da si ne užalosti drobnega srca.

"Umela me boš, Elvira... Mama, saj veš, je želela vedno, da grem v samostan. Bila je to tudi moja misel. Otrok sem se darovala vedno in vedno Mariji — deklica sem pozabila obljub, poslušala prazne obete. Bila sem romar, katerega plaši prividi, ga moti na poti. Naredi se dan, izgine sleparstvo noči — tudi jaz sem se zavedla, ko me je pustil gospod komisar radi dote."

"Dota, da, dota," kima Elvira, "ona vabi in odbija možke. V vasi pravijo, da se dandanes trži za žensko..."

"Resnica," vzdihne Rozika. "Zdaj glej, Elvira, te svoje ljubezni sem se zavedala kot greha. Zakaj nisem ostala zvesta obljubam? Naj se vračam Bogu, ko me je zavrgel človek? Angelikove blodnje so se mi zdele moja krivda. Čista naj bo naša pot pred Gospodom in bo zrl prijazno na nas... Tedaj je prišel Salle, prišel Angelik... Vse se mi je zmedlo v moji ubogi glavi... Pisatelj, Francoz, kako bi ne očaral male Solkanke? Bil je tako udvoren, tako — no — ljubezniv... Oko, to globoko, krasno, je govorilo, pravilo... Ah, Elvira... Pa mati me je svarila, Angelik me je opozarjal. Rekel mi je, da naj ne iščem globljega čuvstva za besedami uljudnosti. — Salle je sicer pošten mož, mi je rekel, toda pisatelj, in kot tak slavohlepen. On si hoče priboriti sedež v akademiji znanosti... si hoče zagotoviti nesmrtnost. Pot naj mu pripravi povest o grofu Chambordu, pot naj mu pripravi zveza z damo iz aristokracije... Tu so stvari, o katerih se niti ne sanja moji nedolžni sestrici... Tudi je treba Salleju velikega premoženja, da živi velikomestno življenje — in če bi romantika zavedla pisatelja, se zdrami iz sna bankirjev sin..."

"Da," se nasmehne Elvira tenko, "Salle je praktičen človek..."

"Ne sodi ga — on je plemenit. Vidiš, jaz sem mu verovala... Pa prišla je materina žalost, ko se je kazalo, da se razdere vez med teboj in Angelikom. Naš mučni položaj me je streznil. Jaz nisem imela pravice iskati zakonske sreče... Darovala sem zadnjo iskro te ljubezni za brata."

"In Salle? Kako je prenesel to?" vpraša naglo Elvira. Tiha zadovoljnost je v Rozikinih rjavih očkih, srečen usmev ji obkroža ustni, ko odgovarja:

"Ljubil me je, Elvira, imel je resne namene. Navduševal se je ob meni — čutil se zmožnega doseči vse ob moji strani. V pričakovanju gotove sreče je delal lahko in hitro. Tisti dan, ko sem povedala, da me veže obljuba, se je vznemiril sicer tako mirni mož popolnoma. Rotil me je, naj pustim take neumnosti, prosil mater, brata — dokazoval mi je... Ah, Elvira! Od takrat ne more pisati Emil... Bil je že pri prizoru, ko veže princesa v tull' anglais besede: "Ma Franc bien aimee..." Že je slikal nad vse zanimive spletke Legitimistov, da pribore zopet Buorboncem prestol Francije... krasna, globoko osnovana povest bi priborila Salleju svetovno ime — a zdaj ne piše. Nekaj dni je bil pri tvoji materi, pomagal ji je pri zelo predrzni spekulaciji."

"In moja mama ga je izbrala za naslednika Angeliku. Jaz sem se naveličala možitvenih spletk in odšla. A kaj dela zdaj?"

"Z Angelikom pregledujeta polja, vinograde. Danes sta v gozdu. Papirji z načrti pa leže po mizi... Ti, Elvira... Dvignila bi ga iz otrpelosti..."

"Jaz! Nisem njegova muza in tudi biti ne maram, ker nosim mesto kril vrečo zlata. Pisatelj je ljubil tebe, romantično vilo starega gradu, praktičen človek bi snubil bogato Elviro. Pa glej — solnce zahaja, pojdiva na stolp.'

Gledali sta solnčni zaton, rdeče oblake, delavce, ki so hiteli domov. Tudi gospa Kamenska je prišla in gledala s skrbnim, trudnim obrazom za solncem. Zadnji žarki so pozlatili Rozikine kratke laske, ovili Elvirino ponosno glavo z vencem luči. "Glejte milostljiva," je izpregovorila Elvira zamišljeno — "večer življenja delavnemu človeku. S solncem je vstal — s solncem gre k počitku."

"Razumem, draga Elvira. Glejte — Sveta Gora se zakrije za rdeč oblak, pa se prikaže skoro željnemu romarju — večernica primiglja..."

"In za večernico jezero zvezda," se nasmehne Rozika in objame mater. Obmolknejo. Mrak pada. Drevje spušča veje k Soči, ona, zdi se ti, da šumi tiše. Milobno se oglasi v višini svetogorski zvon, odgovarjajo zvončki po gričih, zapojo goriški. Žvenklja živina, ki prihaja k Soči, resk žage utihne, a mlin ropoče neutrudljivo. Od Sv. Valentina se sliši topotanje konj, od Sv. Mavra petje delavcev. Gospa Kamenska se nagne nad vodo, gleda, posluša... Nič se ne vidi skozi gosto drevje, vendar ugane materino srce, da prihaja sin. Mati zardi, vzklikne: "Ah — prihajata—moj sin in gospod Emil. Hitim, da ju obvestim."

Gibčna kakor mlada deklica hiti sivolasa gospa po stopnicah. Čarobna moč je v besedi: Mati sin... Na zadnji stopnici se ustavi mati, čaka. Živo je zdaj na dvorišču. Konjar in govedar se sučeta okrog živine, mala dekla krmi glasne kruljače. V treh vrstah, pojoč, motike na rami, šopke za klobuki, ogoreli, črni prihajajo delavci. Spoštljivo pozdravljajo gospo, prešerno dekle na oknih. V živem pogovoru prijašeta Angelik in Salle. Oba v lovski obleki, saj prihajata iz gozda. Veselo skačeta velika psa okrog konj, da vlovita gospodarjev pogled, a resni gospodar ne vidi niti matere, ki čaka na njegov pozdrav. Nino prijaše razgret za gospodo, skoči urno raz konja. Delavci, hlapci obstopijo jezdeca. Ne mudi se jima. Na konju, ravna, krepka, dokončujeta pogovor, ki mora biti važen. Kako resno, kako lepo je Angelikovo lice. Nekoliko zagorel je te dni, ko hodi po polju, pa to se mu poda — nervozno trganje okrog usten je izginilo, sinov obraz je miren, odločen.

"Velja tedaj, kakor sva uredila!" reče Angelik z odločnim glasom prijatelju. "Velja!" odgovarja Salle in udari Angeliku v roko. Razjašeta... Gospo Kamensko zaboli v srcu. Sklenila sta nekaj važnega — in sin ni vprašal za svet matere, gospodinje... Mati se obrne, da se izogne sinu. Stopi v sobo, kjer šiva stara, zgrbljena Lena iz Solkana perilo za Roziko. Hčerka ima sicer sklade beline, pa tisti polni čipk, vezenin in robkov, počakajo siroto naj denko; kajti gladko, prosto mora biti perilo redovnice. Gospa Kamenska se sklone nad kupec platna... Pride jesen — odide hčerka... Res da pride potem nemara v goriško bolnišnico — pa vendar ne bo več njena — redovnica se odpove sorodstvu, prijateljem ... Drugi mesec, ko dokonča osmi razred, pride deklica najdenka... Pa se bo oklenila sirota z ljubeznijo osirotele matere in bo tolažba, podpora njeni starosti!...

Pri večerji je gospodinja molčeča. Na mizi, v obednici je vse kakor druge večere. Poln dostojanstva stoji Peris za njenim stolom, vse se vrši v navadnem redu. Pa gospa Kamenska čuti, da stopa nekaj neugodnega iz kotov prostrane dvorane, se ji bliža, jo hoče zadaviti... Jokala bi rada, a ne ve še zakaj. Kakor iz čudne daljave prihaja pogovor Elvirin s Sallejem do nje. Pogovor je oster, duhovit. Elvira zagovarja svoje nazore, Salle jo pobija. Redko jima seže Rozika v besedo. Angelik je raztreseno, pije, pogleduje mater. Elvira se poslavlja. In ko izgine njena mična postava skozi široka vrata, ko potegne Rozika rob dolzega krila čez prag — dobiva negotova neugodnost določeno obliko. Sin je pogledal za sestro s pogledom človeka, ki misli od nas... Le v hrepenečih sanjah bomo videli njegov obraz, ker nam ga zagrne tujina. Vse je mahom jasno čuteči materini duši: Angelik je izročil Salleju premoženje, Angelik hoče v svet, se ne vrne... Radi Martine pusti mater, radi nesrečne, neugasle ljubezni... Martina ga podi v svet, da si pribori zakladov — pa to je le pretveza... Proč ga pošiljajo, da jim ni na poti, da ne bo izpraševal Valentina, ne videl najdenke... Rokopis bo zahteval od nje in šel za očetom, za stricem... Pa Salle, zakaj mu ne brani! Mari je res bolje, da gre, kot je omenil prijatelj že večkrat?...

Še tisti večer sta sedela prijatelja pred sliko Marijana Kamenskega, pred njima se je razgrinjal star rokopis. Pogosto je hitel nečakov pogled od rokopisa k stričevi sliki. Tu so bile njemu podobne burne misli, težnje. Živel, boril, trpel je Marijan Kamenski za svobodo misli... Mladeniški zanos, vzletne misli, kam so odletele, kje so ustavile? Šumi Soča, trepeče plamen svetilnice, blede črke na zarumenelem papirju tožijo...

XI.

Rokopis je bil obširen in slabo čitljiv.

Dunaj, 1. marca 1848.

Privihral je jug... Skoro se povrne lastavica pod streho rodnega gradu ob Soči. Ozeleni bršljan, vzbrsti drevje. Gore se ogrinjajo v sveže zelenje, nad njimi kipi tolažba pokrajine, Marijin dom. Marijin dom, svetišče utočišče preprostih src, kako se ozirata raz stolp gradu sivi oče, draga mati v tebe!... Za sina Marijana... Hodi mlada svakinja po gradu, kot angela skačeta mala nečaka okrog nje — vprašujeta po stričku. Pride Anton, vprašа... Vprašuje tlačan, vprašuje družina, kako je mlademu gospodu? Šel je, obljubil, da nam izleči rane ko se vrne... Kdaj pride? Piše brat, pišeta oče in mati. Mlajši nečak mi postaja baje vedno bolj podoben, v Gorici, v Svetem Mavru so te in te novice...

Dragi, ljubljeni dom! Mirno, idilično življenje! Vdana, zvesta, se suče družina okrog gospode, s strahom se bliža tlačan gradu. In vez je stara, trdna med gradom in vasjo. In življenje tako enakomerno — danes kot jutri, letos kot lani. Tlačan ne čuti, se ne zaveda svoje sramote — stoletja sužnosti so zadušilа prostost mišljenja. Pač zapiše jug, zamaje drevje, razbesni Sočo, da zaplešejo jezni valovi, da brizgajo pene po stolpu ob Soči... Pride človek, prinaša nove misli v tiho vas... Pa jug utihne, voda se umiri, tlačan se nasmehne neverno tujcu, in vse gre po starem, po običajnem. Tlačan in gospodar poromata o prazniku na Sveto Goro, tlačana in gospodarja teži mora omejenosti.

Drugače tu. Tu polje burno, mlado življenje. Privihral je jug. Vrhovi gora izgubljajo belo odejo, prve bilke zro plašno iz tal, motna se vali Donava. Šumi mogočna, prinaša narodom veselo poročilo: Beži zima, reke naraščajo hrepenenja... Priletavajo ptice, beže oblaki — pomlad prihaja. Vznemirjen bi hitel s ptico, z oblaki, z Donavo — nosil bi človeštvu poročilo o tej prekrasni, novi pomladi — o pomladi narodov: zlati svobodi. Zapustila je svojo solnčno zibelko, spustila se po širnem svetu, oznanjaje zlato novo dobo narodom. Zaman jo ustavljajo, uklepajo v verige. Zmagovita se oprašča srednjeveških spon, zmagovita prihaja... Oblecite bela krila, deklice, mladeniči, pripnite si bele trakove, radujte se otroci — vasa je prihodnost! Dvigni glavo, delavec, tlačan — s petjem in vriskom hitimo prekrasni naproti!

Dunaj, 8. marca 1848.

Vihra jug, a starec sever dviga trmasto glavo, rad bi še vladal s tmino in mrazom. Vihra jug — tuli sever. Mlad je jug — močan... Kdo naj nosi prapor svobode? Kaj ne mi akademiki, cvet mladine? Na barikadah priborimo človeštvu svobodo. Narodi ječe pod jarmom absolutizma, veda se podaja po policijskih predpisih, državna vera je vzrok hinavstva, laži. Kletev teži dušo velike negibne mase ljudstva...

Liberte! Egalite! Fraternite! doni preko meje k nam. Vihar pretresa svet, majejo se prestoli, padajo stoletni predsodki. Kdo je dal vladarjem pravo vlasti? Vsa oblast izvira od ljudstva. Borimo se tedaj za sveto pravo ljudstva: Doli s tirani! Svoboda tlačanu!

Od tal se mora zidati poslopje svobode, pravi Kudlič. On, sin tlačana, ve, kaj je tlaka. — Prostost tlačanu, prostost vesti, veri, uku! bo odmevalo po deželni hiši, ko nastopimo akademične legije, sinovi vseh avstrijskih narodov, v bratski slogi. Narodi niso več otroci, doli z absolutizmom, s svetohlinci, klečeplazci! Otresite se mračnega boga mračne dobe — svoboda naj vam bo bog, vladar. Za svobodo gore srca vitežkih Mažarov, za njo se bore sinovi mlade Italije, ki padajo v boju z Radeckijem.

Besni jug, maje drevje... Škripljejo polkenca, leti opeka raz strehe, leti, se drobi... Razbesni vihar... Morda me vrže, zdrobi? Če padem — padem za vzore — toda jokala bo moja siva mamica...

Dunaj, 13. marca 1848.

Moja mati! Naj ne moti nikdar divji šum današnjega dne tvojega miru. Nihče naj ti ne pove, da je kriv tvoj Marijan veleizdaje... Da je stopal na čelu legije, bil v mestni hiši najglasnejši — da je pozval njegov govor delavce na barikade. Tvoj Marijan, zlata mamica, bo živel odslej življenje proskribiranega — če ne zmaga naša sveta, vzvišena stvar.

Moja mati! Ko zveš, da je na Dunaju revolucija, se prestrašiš, razjočeš. Ker veš, da je tvoj nemirni, neverni sin prvi, kjer kipi mladostna, vroča kri. Ah, ti si samo mati, ne umeješ dolžnosti žrtvovanja! A očka moj poreče modro: Napredek se ne da ustaviti s predpisi, ne z bajoneti. Velike misli zahtevajo velikih žrtev — pa volil bi, da je Marijan doma. Piši mu, Anton: domov naj pride — dom je varen...

Nasmehneš se na take besede, ti, moj brat. Ti veš, umeješ, da me ne prikliče nobena moč iz svete borbe. Ti se vzradueš, ko zmagamo, ti oprostiš prvi tlačane, ti zastopaš tok nove-

(Nadaljevanje na 7. strani.)

KILA OZDRAVLJENA.

Bil sem hudo vtrgan, ko sem nakladal hlode pred več leti. Zdravniki so svetovali operacijo kot edino pomoč. Pas ni koristil. Konečno dobim nekaj, ki me je ozdravilo. Več let, a kila se ni povrnila. Bilo je brez operacije, zgube časa in sitnosti. Nimam nič za prodati, a dam Vam nasvet kako ozdraviti kilo brez operacije. Pišite mi: Eugen M. Pullen, Carpenter, 880 C Marcellas Ave., Manasquan, N. J. Izrežite ta oglas, pokažite ga drugim, ki so vtrgani, da ohranite življenje, težave in operacije. Adv.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

THE CAPITOL BAR

G. Svetlicich, Prop.

405 CASS ST., JOLIET, ILL.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani renmatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti tožaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je menj kot dolar, se pa v znamkah po2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

CHARLES D. DIBELL

ADVOKAT—LAWYER

Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet

:CHICAGO PHONE 238:

Kadar imate kaj opravite s sodnijo obruite se k meni.

Govorimo slovenski jezik.

Kolektujem in tirjam vsako vrstne dolgove. Alipa se oglasite pri

M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

:.:Slovenska Gostilna:.:

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

V časih sedanje draginje

naj bi bil vsakdo pripravljen braniti se proti nevarnim boleznim, ki bi izpraznile družinsko blagajno. Potrebno je upoštevati izrek: "Pripravnost je najboljša varnost." Zabasanosti, glavobol, zguba okusa, vsestranska onemoglost; vse take neprilike naj vas opomnijo na pretečo nevarnost, da iščete dobro in zanesljivo zdravilo, ker takojšna pozornost na prebavni sestav bo preprečila morebitne zle posledice.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

je pravi lek, katerega potrebujete v takih slučajih. Izčisti notranje dele, odstrani nabrane nepotrebne snovi iz drobja, v katerih se zaležejo razni bacili in se razvijejo v pošasti, pomaga prebavljati, da je slast do jedi in okrepča kri in želodec, da jima je potem mogoče nadaljevati boj do zmage zoper naval bolezni v večini slučajev. Pa tudi v slučajih nervoznosti, želodčnih neredov žensk v slučajih prememb življenja, ali rudarjev in gozdarjev zoper nerede povzročene radi dela in podnebja, itd., je znano to zdravilo, da prekosi vse druge take priprave. Je pripravljeno le iz grenkih zelišč, korenin, skorje, znane zdravilne vsebine, ter iz pristnega, čistega, močnega in rudečega vina. Najnežnejši želodec ga sprejme in porabi v zadovoljnost. Cena $1.00 v lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Neprekosljivo je v slučajih protina, nevralgije, otekline, otrplosti v vratu, itd.; je tudi osvežujoče utrujenim mišicam po težkem delu in bolečim nogam po dolgi hoji. Cena 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

Trinerjevo zdravilo zoper kašelj je najzanesljiveji lek zoper prehlad in kašelj, hripavost, bolečine v grlu, naduho, itd. Cena ista kot za liniment.

Trinerjevi leki so dobili najvišje priznanje in nagrade na raznih mednarodnih razstavah. Zadnjič nagradeni z: Gold Medal — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption)
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.
Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

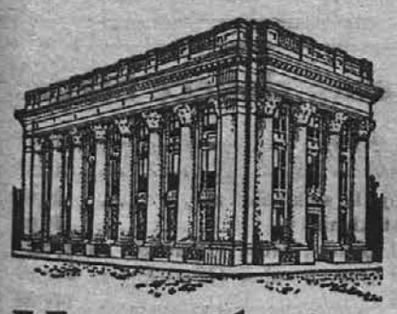

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tričetrt odstotkov odplačevanju na dolg.

BISERI.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

vladalo, iz njega je oblast. Živahno se gibljemo akademiki. Prazne so dvorane alme matere, zdaj snujemo ustavo, kraljestva, liste, narodne barve. Velika Germanija, zedinjena Italija, Slovenija, Ilirija, samostojna Hrvaška, vstajajo druga poleg druge. Ni mej navdušenju, ni mej bratski ljubezni. Velik je prapor svobode, lahko pokriva vse narode.

Pač pa se javljajo mračni dvomljivci, ki ne verujejo v sili od vlade danim obljubam, ki strašijo z reakcijo, ki prorokujejo Slovanom pogin, ki grozijo z rusko knuto. Pa kdo bi poslušal črnoglede — pomlad prihaja, pomlad narodov je tu. Oče mi piše, da prejoče mati vse noči — vrnem naj se — se rešim — bežim v inozemstvo, dokler je čas.

Da izdam prapor svobode? Nikdar! Še nimamo ustave. In dela je toliko... Dela se za in zoper volitve v Frankobrod, v Pragi se pripravlja vseslovanski shod, snuje se "Slovenija", pošilja deputacija v Ljubljano. Ves slovenski narod mora nastopiti za zedinjenje — vsi enako govoreči narodi se morajo združiti v celoto. Delati je treba, stati na straži, zato ne kliči me, mamica, ne jokaj. Še divja boj po Laškem, še kipi upor po Ogrskem. Če zmaga vlada, zaduši upor — zaduši mlado, krasno cvetlico... Pa mi akademiki stojimo na straži... Na nas, na osvoboditelje gleda vsa Evropa... Živela svoboda!

Na morju, 25. marca 1849.

Ladja se giblje, plaha ptica, po širokem morju. Na nami je oblačno nebo, krog nas je voda, daleč je ostalo obrežje, domovina — mati. Apatično stojim na krovu, drobni dež prši na mene, neprijazni veter lovi moje dolge lase... Vreme je prepodilo vse potnike raz krov, le jaz stojim, strmim... Kaj sem res begunec?... Šumi veter, odgovarja: Res. Ta neizmerna, danes tako sivkasta gladina te loči za vedno od doma...

Res? V mrzlični naglici je preteklo leto, odkar je počil prvi strel, padla prva žrtev. Veliki, pogumni, v mladostnem navdušenju, svesti si svoje moči in pravice, smo se dvignili. In stali smo, bili ljudstvu luč. Strahovali smo vlado, izsilili ustavo. Bili smo veliki — vsa Evropa je gledala na nas, vse je proslavljalo Kudliča. Z drzno roko smo črtali stare zakone, oznanjali glasno, da je vsa oblast od ljudstva. Revolucija — mi smo zmagali, bili kot bogovi. Pa je prišel Jelačič... A še takrat, v krvavem boju, ko je gledala smrtna groza iz bledih obrazov okrog mene, ko so podirale krogle topov zidove, v prahu in krvi sem se zdel sam sebi velik — saj sem se boril za svobodo. Zakaj nisem padel dokler so se mi zdeli dosegljivi vzori mlade, razpaljene duše — dokler sem verjel sebi... Zdaj se je podrla zgradba, katero smo zidali prehitro. Nevredni Dunaj se je podal Jelačiču. Pred rdečimi kapami Serežanov je bežala svoboda misli... Radecki je zmagal laške upornike, Vindischgraetz, Haynau in Paskievič izpode Mažarom sanje samostalnosti...

Parlament, ki je hotel oznanjati ljudsko voljo, je razpuščen, svobodomiselni poslanci beže... Anglija in Amerika so azil begunov iz vseh dežel. Bedni beguni, ki iščemo gostoljubnosti tujcev! Bednejši oni, katere je dohitelo maščevanje neizprosne reakcije. Obeša se in strelja...

Od vsega našega delovanja je ostala le osvoboditev tlačana, pa ta ostane pribita na veke kot naše delo. Drugo — ah! Zmagala je moč tmine... Nehvaležna, nerazsodna je masa. Ko je klical osvoboditelj tlačana, Kudlič, kmete nam na pomoč, so zijali, se niso zmenili. Kmetom ni za revolucijo — ne razumejo svobode... Zdaj beži "osvoboditelj kmeta" preko morja...

Moja mamica! Kaj pravi zdaj? V oktobrovih burnih dneh si ni dala miru materina skrbna duša. Kako je prišel moj brat skozi vojaštvo pred mestom, ne vem. Pa prišel je, da me reši, odvede. Stražnik in varih, je ostal tiste usodne dni pri meni. Ko je stopal Jelačič v mesto, ko je postala nevarna uniforma legionarja, me je spravil brat v bolnišnico, stari prijatelj najinega očeta, dr. Bloch, me je sprejel za svojega azistenta.

Preoblečenega za kmeta me je spravil potem Anton iz mesta v rodni grad. Po viharjih revolucije v tihi dom — med drage svojce... Žalostno veselje! Strt je prapor, katerega sem nosil — jaz sem begunec... Med ljubkimi netjaki sem postal otrok — srečo mi je grenila nje negotovost. Ob materini strani so mi vstajali težki dvomi: je bilo pravo, za kar sem se boril? — Drevesa, cvetlice in žito na polju, vse se razvija v istem redu, kot se je, ko sem hodil otrok ob roki matere — mi je govoril oče. — V naravi ni skokov, no premene zakonov. Vi revolucionarji pa hočete prevreči, zatreti vse. Vsaka hiša ima gospodarja, a vi hočete svet brez Boga, deželo brez vladarja...

In mati mi je kazala na Skalnico: — Prazen je boj zopet Boga. Brezbožne roke so oropale svetišče na Gori, vzeti so hoteli ljudstvu tolažbo, mu izrvati vero v svojo Pomočnico. Kje so tisti? Izginili so kot dim in plevel — a Ona je ostala na Gori, neomajana, tolažbe polna.

In vodila je verna mati sina prostomisleca, sina begunca na Goro, da ga priporoči, izroči... Materino oko je gledalo, polno žive vere, na sliko Matere z Detetom, materine ustnice so se gibale, solze so padale na velo lice... Molila je za sina nevernika, begunca ... Meni je bilo čudno, mehko... Da se izpovem, je želela mati, se odrečem zmotam. — Rad bi ti bil ustregel, mamica, a ni bilo vere v slikane, ne v žive svetnike, smešno in prazno se mi je zdelo vse. O, še je svoboda, še verujem v njo. Ni je tukaj — najdem jo drugje — begunec je tako prost... Pa stal sem na višini in gledal na krasno, ljubljeno zemljo. Na zemljo, ležečo v lepoti, v mraku sužnosti, na blago ljubljeno mater... Zasklelo je v srcu — še skli in peče... Drugi dan je sporočil očetu prijatelj iz Gorice: Reši sina...

Zdaj se zibljem prognanec na morju. Veter mi meče težke deževne kaplje v obraz. Ah, to ni dež... To so grenke materine solze... Šumi veter, vstaja, narašča nevihta. Pa to ni bučanje morja — to so kroglje, hiteče v mlada srca... Strt je prapor svobode — jaz se vozim po viharnem morju.

London, 20. novembra 1852.

— Anglija je dom svobode, so me tolažili, ko sem odhajal begunec od doma. Takrat je bila pomlad. Po viharni vožnji se je prikazovalo zeleno otočje britansko, vstajalo je pred menoj jezero streh, jamborov. Prestolnica ponosne Anglije, bogata velika Londra, se je širila — zgenila se je moja otrpla duša. Tesne razmere so bile tam doma — mala mesta, mali ljudje. Tu žive pod praporom svobode gotovo bogovom enaki ljudje. Pri njih najde begunec zavetje, nov dom. Tu šele izve begunec, kaj je svoboda, se mu razširi, okrepi um, odpre delokrog. V sanjah le se bo spominjal ljubljenega doma, noči reakcije, ki leži nad njim.

Tako sem mislil takrat. Bila je pomlad... Zdaj je jesen. Iz southwarkskih fužin se dviga črni dim, se druži z meglo, ki vstaja gosta iz Themze, ovija veličastno kupolo sv. Pavla, lega po morju londonskih streh, zagrinja jezero stolpov, pada težka na prsi reveža, ki nima hrane, strehe. Pada na dušo prognanca, ki dobi streho in hrano za denar, pa ostane tujec, kaplja v morju, v tem velikanskem mestu, kjer dobi pač sodrugov svoje misli, a ne najde ljubezni, ne najde matere. Iz londonske megle kopernim po tvojem jasnem nebu, moja Gorica — med mrzlimi, sebičnimi tujci zdihujem po solncu tvoje ljubezni, mati! Vidim sivega moža in spomnim se očeta, gledam zlatokodraste glavice angleških otrok in se spominjam svojim ljubkih nečakov v daljnem Soškem gradu, ki sklepajo z materjo ročice, molijo za strička Marijana. A strička mori megla domotožje — stričku ni živeti...

Dom, mladostno srečo — vse ste mi vzeli, ki ste mi porušili oltar vere v srcu, povzdignili božanstvo svobode. Zdaj mi vrnite moje solnce, moje kipeče gore! Prikaži se mi, moje matere up in zatočišče, beli Marijin dom. Marijin dom! Kako hiteva duša v sanjah ob materini strani, po strmi cesti, pokleka na tvoj prag, prosi, želi, da bi se vrnila zlata preteklost, da bi bila zopet v duši otročja vera, otroški mir...

Zaman! V nedosežni daljavi žari v solnčnem zlatu Sveta Gora... Vera se ne vrne, ne vrne se otroška sreča. Kot strog vratar stoji razum na pragu srca, brani čarobni materini bajki vhod. Vse je prazno — obledelo je tudi svobode žarno lice. Jaz blodim po londonski megli in se vprašujem: kje, kaj je svoboda? V visokih besedah jo opevajo pesniki, govorniki jo proslavljajo kot kruh siromakov, pravico teptanega, izvor in vzor človeške sreče, ki povzdiguje človeka do Boga.

In Anglija je dom svobode, zatočišče prognancev. Iz nje pošiljamo prognanci revolucionarne spise v domovino, kalimo mir od Boga danim vladarjem. Zato rožljajo z orožjem proti Angliji, zahtevajo, da izroči nas begunce maščevalni roki njihove "pravice". Pa Anglija se ne straši, velika, mogočna stoji pred svetom. Dom svobode je Anglija. V imenu svobode nosijo njene ladje in topovi njen prapor v daljne dežele, v imenu svobode jemlje Anglija drugim narodom prostost in zemljo, v imenu svobode tlači Irsko. Svoboda svobodnih je v moči pesti — ker sem jaz svoboden, naj bo drugi, kolikor mu pustim jaz... Da razširi Anglija svobodo, teži po svetovni nadvlasti, da jo varuje, baše topove, brusi nože. Krasna svoboda! Občudujem jo že štiri leta. Hodim od doksa do doksa, gledam nešteta jadra in parnike, ki prinašajo Londonu bogastvo sveta. Hodim po širokih ulicah, kjer stanuje staro plemstvo v ponosnih domeh, ogledujem razkošne domove bogatih kupcev, občudujem zbirke spominov angleške slave in moči. Najrajši pa stojim pred palačo, kjer je nakupičeno v tovorih zlato bogastvo Anglije. Tu je moč, ki se jej klanja svet — a tam v tesnih, zaduhlih prostorih umirajo stoteri gladu... Pred nogami imovitega brata se valja v prahu revež. A jaz, fantast, sem mislil, da ima v svobodni državi vsak pravico do kruha, da je človek človeku enak, vsak na svojem mestu, dober, plemenit. Tu pa, kakor povsod, poraja brezposelnost greh. V tmini delujejo družbe tatov in roparjev, zgodaj odcvela mladosti ti zastavlja korak. Predrzni berači stoje po vseh oglih, ob sobotah hodijo blede žene z izstradanimi otroki, prosijo kruha za nedeljo. Delavec hoče, zahteva pravice, a oni ki stoje visoko, jim mečejo milostnih podpor, tirajo jih v dobrodelne zavode. Kaj pomagajo vaši zavodi, vaše cerkve, vaše neštete sekte, vaše trdo, mrzlo pobožnjaštvo, vaša licemerna svoboda! Od tal se mora spremeniti vse... Prijatelji me svare, da se znajo iznebiti tudi tu postavnim potom nepostavnih grajalcev razmer. Kje je moja svoboda, če ne smem povedati svojih misli? O, pusto in megleno je vse, kar sem odšel od doma — zaradi praznega fantoma...

In slabe vesti prihajajo od tam. Oče piše, da je vrgla nepripravljena zemljiščna odveza kmeta in graščaka v nove neprilike. Brat vprašuje, če se bom mogel skoraj preživiti sam. Otroke imam, pravi, skrbi, da prideš do kruha, pusti sanjarenje. Mati me roti, naj študiram in se oženim, postanem zopet dober, veren.

Študiram naj, dobra mamica! Saj študiram: premišljujem, kje, kaj je svoboda... Praviš, da ne bo nič iz mene, mati, ako se ne vrnem v vznožje tvoje svete Gore. — Nič, res nič ne bo iz mene, mati! Oženim naj se, postanem veren? Bog? Duša? kje sta? Dejala si otroku, da Bog napolnjuje zemljo in nebo, presega svetovje. Prešteli so zvezde modri, hladni možje, premerili so njih pota — Boga in tvojih bajnih nebes niso našli. Vse se giblje, razvija po vzrokih nujnosti — ta pa je sama sebi vzrok in zakon. Duša, moja mati? Seciral sem že mnogo teles, preiskal vsako mišico — nikjer nisem našel mesta za dušo. Človek kakor zemlja, je sad naravne sile. Rodbinska ljubezen, praviš, mati, te osreči... Pod besedo ljubezni razumem le teženje narave po ohranitvi človeškega rodu. Druge ljubezni ni, ker ni ničesar nadnaravnega. A da bi živel in trpel po moji krivdi človek, meni enak — da bi jaz gledal, kako se razvija mišljenje v otroku, kako stoji mladenič brez odgovora v življenju — tega ne zahtevaj od mene, mamica! Pusti me, da valim sam to skalo v breg, dokler se ne zvali na mene...

London, 10. decembra 1852.

Megla in mraz. Prazno v žepu, prazno v glavi. Hodim od doksa doksa, gledam parnike, jadrnike. Veselo se gibljejo mornarji, radujejo se solnca, ki jih pozdravi na odprtem morju. S šumečo godbo prihajajo vojaki in se ukrcujejo na krasno bojno ladjo. Veselo veje britanski prapor, svetlo gledajo kanoni, pogumno mladi vojaki. Vlada jih pošilja v varstvo svobode v Vzhodno Indijo. Videli bodo svete reke, čudeže pagod in mest. Čudni dogodki, novo življenje čaka smele vojake. — Tebe, Marijan, pa čaka moker grob v Temzi. Zastavil si življenje za prazen nič — zaigral... O mati! Oprosti sinu Marijanu — ki si brez sredstev, zapuščen od lažnivih sodrugov, lažnive misli, išče miru, groba...

Kaj mi brani? Ah, ladje se zibljejo— hite iz megle v solnčne kraje... Ž njimi, Marijan, za njimi! Živi za mater, radi matere. Ž njimi! — A kako? brez sredstev in kruha? Marijan, ti norec svobode, postani vojak — pojdi in varuj angleško svobodo v Indiji...

(Dalje prih.)

Ribarstvo v posameznih državah.

Prvo mesto v svetovnem ribarstvu zavzema Japonsko, kjer ulove na leto za 35 mil. kron rib. Za njim slede: Združene države severoameriške (282 mil.), Anglija (234 mil.), Rusija (126 mil.), Francija (118 mil.), Norveška (36.5 mil.), Španjolska (31.9 mil.), Nizozemska (17.7 mil.), Nemčija (122 mil.) in Avstrija, kjer da ribarstvo samo 5.8 mil. kron na leto.

SPOMLADNE IN LETNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odsto vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1601 N. Chicago St. JOLIET, IL.

NOVO. — Kdor mi pošlje 5c v znamkah, mu pošljem 25 glavnih vprašanj in odgovorov, katere je treba znati za veliki državljanski papir in zadostujejo v vsaki državi in vsakem slučaju.

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na

1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,

GOSTILNIČAR,

1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

ANTON ZABUKOVEC

BRICK YARD BUFFET
Slovenska gostilna
500 Moen Avenue. Rockdale, Ills.
Chicago telefon 3406.

Kadar se mudite v Rockdalu ste vabljeni, da posetite mojo dobro oskrbljeno gostilno, kjer dobite najboljše domače in importirane pijače.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLOGE ZA VOLJNE ČLENKE SO IZDELANE PRO.

REVMATIZMU
HROMOSTI
BOLESTI v KOLKU
BOLESTIH v ČLENKIH
NEVRALGIJI, PROTINU
OTRPLOSTI MIŠIC
SLABOTNEM KRIŽU
SLADOSTIH v ČLENKIH
PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH
MRAZENJU v ŽIVOTU
VNETJU OPRSNIH MREN.
PREHLAJENJU
BOLESTIH v LEDJIH
BOLESTIH v KRIŽU
HUDEM KAŠLJU.

:: VSTAJENJE. ::

Po P. Bourgetu. Prevel J. C.

I.

Počasi, otožno je stopala Elizabeta de Fresne na gozdnati, z zidom omejeni grič, ki je služil njenemu letovišču za park. Trdo se je usedla na skalo, na terasi, ki so jo zgradili tu v srečnejših dneh. Njene oči so zrle od tu eno najprostranejših hribovitih in morskih pokrajin, kar jih je najti v Provenci, in ta pokrajina v hiereški okolici je bila tako lepa, da se je po pravici nazivala "Costlebelle". Spomladno solnce je oblivalo nežno rožno pobeljeno vilo, vrtne drevorede, ki so peljali v park, cvetoče mimoze, obšivke vijoličaste iride in debelo grmičevje bledih rož in bujnih travnic. Morski vzduh, ki je prihajal sem od zaliva, se je spajal z vonjem cvetic, smole, divjih rastlin, rožmarina in ciste. Tuintam so se nejasno razločevale oblike inozemskih rastlin: široke vejice, dateljnih palm, zvita bodalca agav, bodeče konice yuka. To malone orientalsko pomlad je pozdravljal tudi zvoneči cerkveni zvonček. Glas iz zvonika male kapelice, ki vlada nad vso okolico in se zove "Naša Gospa Tolažnica", je plul v nežnem, srebrnem tresljaju skozi mili, dehteči pomladni zrak. Oznanjal je, da je jutro Velike nedelje in praznik Vstajenja.

Ah! Ta praznik življenja in vstajenja je napravil mlado gospo na velikonedeljsko jutro še bolj žalostno. Zdelo se je, da so njene božajoče, modre oči skoro brez leska od prevelikega joka, ranjene ob žarnem sijaju tega krasnega dne. Pred štirimi meseci je izgubila sina — svojega edinega sina — in v materinem srcu je krvavela zevajoča rana huje, ko je gledala to pomladno bajko, ki je ni mogel več gledati njen dragi Andrej, ko je čula ta klic k Bogu h kateremu ni več molila, ni mogla več moliti, kar ji je vzel otroka. Na razgreti terasi sede se je ozirala okrog sebe s topim in strmečim pogledom obupa.

Tisti, ki bi jo znal utešiti, je bil njen mož, Ljudevit de Fresne. Ali odšel je pred desetimi meseci na morje. Kot globoko potrta soproga, toda kot zelo srečna mati ga je spremila kot mornariènega poročnika v Toulon. In sedaj, ko ga je toli potrebovala, da prenaša grozo, sedaj ju je ločilo na tisoče in tisoče milj. Če bi gospa de Fresne vstala, bi videla na cesti, ki se je zvijala v ovinkih izpred vrat njene vile skozi gozd do kapelice, s ponijem vpreženi voz in v tem vozu dva otroka v žalni obleki kakor ona, dečka devetih in deklico osmih let. Oba, Guy in Alice, sta bila otroka njenega soproga iz prvega zakona. Pomislila je nazaj. Ko se je omožila z mornariškim poročnikom, kakor čisto je bilo tedaj njeno sočutje do obeh sirot! In ko je imela potem sama dete, s kako bojazljivo vestnostjo se jetrudila, da ga ne bi bolj čislala od onih dveh! Niti ni trebalo tega truda; ko so se tri plavolase glavice igrale okrog nje, tekale, smejale, se je razdelilo njeno srce čisto samo od sebe med vse tri... Zakaj ni bilo sedaj več tako?

Zakaj?... Od dne, ko je videla na lastne oči, kako je zdrknila mala krsta njenega sina v novo izkopano jamo, se je je polastil občutek, proti kateremu se še zaman bori. Ni mogla odpustiti otrokoma svojega soproga, da sta bila mlada in vesela, da sta tekala, govorila, dihala, skratka živela, dočim leži njen sin nepremično v krsti. Ni ju nehala samo ljubiti; često se ji je zdelo, da ju sovraži, kakor da sta otroka ukradla mrliču njegov delež veselja, zdravja in luči. Ko je čula, da jo kličeta oba "mamica", jo je spreletela bolestna in grozna želja, da jima zavpije: "Molčita, jaz nisem vajina mati!"... Danes zjutraj jo je še huje popadla strašanska jeza napram svojim pastorkam. Hotela jima je dati, kakor druga leta, sama piruhe. Otroka sta torej prišla v njeno sobo; v vročični nestrpnosti so se jim iskrile oči, drhte sta odprla velike, pisane lesene piruhe, in obraz še jima je zjasnil, ko sta zagledala darove, ki jima jih je izbrala: lična igla za malega dečka, verižica s križcem za dekletce... Bog! Za njo sta bila otroka nedolžna, pa trda krvnika, ki sta ji vrtela nož v srcu, ko sta kazala svoje nedolžno veselje. Še je imela toliko moči, da je zatrla dvigajoči se vzdih, in da bi se nekoliko odtegnila tej bodeči bolesti, je prišla sama na ta samotni altan, ko sta se odpeljala Guy in Alice k maši. In vendar bi lahko vedela, da se notranja rana v blaženosti vesoljne narave znova odpre, mesto da bi se zacelila!

II.

In v tihoti te blažene pokrajine so se oglasili v globočini materinega srca vedno huje glasovi bolesti, obupa, upora in mržnje! V zavistni jezi je vzkipelo v globočini njenega srca, in sramovala se je, da bi ne bila v stanu, obvladati teh občutkov. Sama se je čudila, da je občutila tako mržnjo proti otrokom. Gotovo, bila je zelo krivična, toda kaj je pravica na svetu?... Ne, otroka nista zaslužila, da ju je mačeha, ko ju je odsotni oče izročil njej, zasledovala s tako krivičnim srdom. Toda je li zaslužila, da ji je bil njen mali angel ugrabljen tako nanagloma in strašno?... Zlobna, skoro divja jeza se ji je oglašala v nji in ji izvila nenadoma z ozirom na to pokrajino, kjer je bilo vse harmonija, mir in lepota, strašne besede, ki jih je čisto glasno zakričala, komu? naravi? Bogu? pomladi?

"Ah, da bilo vsaj eno od njiju mrtvo!... Skoro z grozo se je čula izgovoriti te besede, v katerih se je oddahnila besneča bol, in dvignila se je s kamenite klopi, na kateri je sedela, potegnila z roko čez oči, kakor bi odganjala to strašno izkušnjavo. Urnih korakov je začela stopati med lesom, kakor da bi se zbala sijajno lepe pokrajine, zbala pota, po katerem sta se morala vrniti pastorka, zbala svojih misli, zbala sama sebe. Izbirala je v neizmerno velikem, na pol divjem parku slabe steze, na katerih se je prijemalo suho listje njene obleke, kjer so škripali jelkini storži pod njenimi nogami in zdrkavali, kjer so morale njene roke neprestano odrivati s pota bodeče grmičje, previsoko vresje.

Močno vzplamtelo sovraštvo proti svojima pastorkama je poleglo, toda ostala je velika mržnja v njenem srcu. Sklep, ki ga je že čisto razmišljala, ki pa še ni nikdar stopil tako jasno na dan, je dozorel v nji. Čemu nadaljevati komedijo lažnjivega materinstva otrokoma, katerih prisotnost je bila za njo bol, muka? Zakaj bi se ju ne odkrižala? Zakaj bi ne poslala dečka v kak odgojni zavod, deklico v samostan, da bi ostala sama s svojim mrtvim otrokom, in bi ji ne bilo treba več poslušati okrog sebe teh glasov, smeha, igranja, vsega hrupa, ki je žalil njeno bolečino? Vedela je, da bi se tenkočutni Guy, nežna Alice ne počutila srečna v glasnem vrvežu zavoda. Toda koliko drugih malih dečkov in deklic trpi ob tej uri slično pregnanstvo iz svojih družin in vendar rastejo radi tega! In poleg tega bi bilo prav, če bi ne bila srečna. Elizabeta je tudi vedela, da je zaklinjala mati otrok svojega soproga na smrtni postelji, naj pusti svojo pot življenja, naj nikdar več ne zapusti otrok, naj ju ljubi za dva, ker jima bo manjkala mati. S kakim pomilovanjem je mlada mačeha tedaj prevzela to poslednje volilo, in kako je prenesla to zadnjo voljo nase: "Ker izvršuje on še dalje svoj poklic, jih ne bom nikdar zapustila, vedno bom ostala pri njih, da jima nadomestim pokojnico."

Ali bi ravnala po sveti želji rajne, čije mesto je zavzemala in ki se je zaprisegla, jo nadomestiti, če bi odposlala otroke od očetovega doma? Elizabetina vest je odgovorila na to vsekako ne. Toda enkrat vzbujeni pisanomaterinski občuti se ne dajo tako lahko uspavati. Ravno ker je moral biti internat šole ali samostana strašilo za pokojnico, je okusila mačeha temno radost osvete... In čutila je tudi, da je bil to le začetek, prvi korak na stezi okrutnostij, pri katerem bi ne obstala. Če bi se povrnil oče, kaj naj mu reče? Lahko bi mu pisala, da ju ni mogla obdržati dalje doma radi tega in tega pregreška. Niti lagati bi ji ne bilo treba. Mali deček je bil sila vroče krvi, deklice je bilo zgolj kljubovanje. Vedno je posredovala Elizabeta, kakor bi storila to lastna mati, med hibami sirot in očetovo strogostjo. Kaj nima sedaj pravice, ravnati drugače?

III.

Vsak človek ima svoje duševno ozračje, v katerem se zdi, kakor bi bil doma, in le v njem more dihati. Plemenito srce se pač tudi uda nečastnim nakanam, da, tudi jih začne v trenutku zmote izvrševati. Ostati pri tem pa ne more. Ko si je rekla mlada gospa: Sklenila sem, v osmih dneh ju ne bom imela več doma, se je poskušala ubraniti teh misli, bodisi na otroka, proti katerima je hotela biti tako trda, bodisi na ostudno vlogo, ki jo je namerjala igrati napram očetu. Skušala je umiriti pomisleke, ki so se že pojavili v čistih globinah njene vesti, zastopivši se popolnoma v spomine na svojega otroka.

Otrok ji je stopil tako živo pred oči, da je vzčutila mati nepremagljivo željo, dati svojemu ljubkanju očitnega duška. Med grmičjem belega vresja je začela trgati najlepše bilke, da mu jih ponese in okrasi z njimi njegovo sobo. Od dne, ko je zamenil njen otrok to hišo, kakor v posmeh imenovano "Vila Roza", s pokopališčem, je prepovedala premakniti v sobi le en sam kos pohištva. Njen soprog ji je tudi že obljubil, da kupi hišo ob svojem povratku; kajti bila je tedaj, ko so pridelili mornariškega poročnika bližnjemu toulonskemu pristanišču, le v najem vzeta. Koliko gospa, mater, soprog ali hčera ni skušalo na ta način podaljšati bivanje oboževanega bitja, shranjujoč vse predmete, katerih so se oklepali mrtvi?

V teku štirih mesecev je šla Elizabeta vsako jutro in vsak večer v malo sobo, v kateri je izdihnil njen sin poslednji izdih. Sama je odpirala okna, brisala prah s pohištva, razvijala posamezne dele obleke, ki so hranile obliko malega telesa. In to sveto navado boleče vdanosti, ki je bila ravnotako brezkoristna, kakor jo je strastno opravljala, je hotela tudi danes izpolniti... Šopek vresja je postajal vedno večji, skoro pretežek za njene roke. Držala ga je sedaj z obema rokama in odšla, hkrati srečna in obupna nad to brezkoristno žetvijo, zopet proti domu, ki se je svetil sedaj med pinijami, palmami in yukami ves rožnordeč, v barvi veselja in upanja. In bil je žalosten ter skeleč pogled, gledati mlado, plavolaso, čisto v črno oblečeno gospo z dehtečim šopkom belega vresja, stopajočo skozi zeleneči vrt, pod modrim nebom, proti svetli hiši — kakor da bi šla grob okinčat...

IV.

Čisto uglobljena v svoje misli je vstopila skozi zadnja hišna vrata. Niti opazila ni, da je hlapec omival pred hlevom kolesa angl. vozička, da je trajal torej njen otožni izprehod dalj nego maša. Guy in Alice sta se že davno povrnila. Elizabeta je odšla na hodnik, v katerem je bila soba rajnkega in kakor iz spanja je poskočila, ko je vzrla vrata na pol odprta in čula glasove otrok, katerih podobo je zasledovala celo jutro z zlobnim duhom jeze in krivice. Kaj sta počela v sobi, katere prag prestopiti je slehernemu strogo prepovedala? Čisto temno bi bilo v sobi, da ni prodiral solnčni žarek skozi razpoko na oknu tmino. Vresje z obema rokama še vedno na srcu, čegar utripi so se podvojili je obstala, da posluša razgovor obiskovalcev, kojih gibanja je komaj mogla razločevati. In z ginjenjem, ki ga ni znala razložiti, ali je boleč in prekrasen, je spoznala, da sta jo polubrata ubogega Andreja prehitela v ljubavnem delu, h kateremu je romala.

Tega krasnega pomladanskega jutra sta se spomnila otroka soigralca, ki se ni mudil več med njima. Natrgala sta zanj v vrtu cvetlic, in v ganljivi otročji naivnosti sta hotela, da se tudi rajnki udeleži praznika dneva. Zato sta mu prinesla velikonočno darilo: piruhe, ki sta jih kupila pred cerkvenimi vrati.

"Šopek moraš semkaj položiti," je dejal Alicejin glas. Še misliš na krasne, zlate hrošče, ki sva jih vzela zanj iz rož?"

"In tja piruhe," je dejal sedaj Guy, "kakor smo storili lansko leto. Tako vesel je bil! Kako rad bi ga videl zopet danes in mu dal poljubčka!"

"To je nemogoče, ker je mrtev. Toda v nebesih ga zopet najdemo," je rekla zopet mala deklica.

"Če pa vstane?" je odgovoril mali deček. "Lazar je tudi vstal, in naš Gospod tudi... Ljubega Boga prosim za to vsak večer in vsako jutro... Mamica gotovo tudi, to zagotovo verujem... Bil bi ravno čudež. Zakaj nam ne bi izpolnil ljubi Bog te želje... Kajti slednjič so vendarle čudeži."

Devetletni deček, ki je govoril v naivni veri te besede, ni slutil, da se je zgodil v njegovi bližini, ob zvoku njegovega glasu čudež — hkrati vstajenje pravičnosti, usmiljenja, ljubezni, dolžnosti, vseh velikih in visokih čednosti v srcu gospe, ki bi postala njemu in njegovi sestri skoro zlobna mačeha. Presenečena vsled otročjega znamenja spomina, ki sta ga ohranile obe siroti mrtvemu bratu, se je čutila pretresena do mozga. Guy in Alice sta videla, kako so se vrata široko odprla in je vstopila mati — njuna mamica.— Strah otrok, da bosta pograjana, se je spremenil takoj v sladko čuvstvo, ko jima je ponudila mamica svoje cvetke z besedami: "Dajta mu te s svojimi..." in pritisnila je istočasno oba otroka na svoje srce, ju objela strastno, vihravo, kakor bi objela enega. Ni li našla zopet tudi teh dveh otrok, izgubivši jih? In jokala je solze stare bolesti, toda ublažene s prisrčnostjo, kakor da bi ji zadihal čisto rahlo duh njenega malega, uteklega krilatca: "Ljubi jih, ker me tako ljubijo!..."

Ostudna mržnja, zlobni naklepi, strašna zavist vse nizke strasti so se razpodile, razpustile, utonile v teh poljubih. Zopet enkrat se je izvršil v človeškem srcu veličastni čudež vstajenja, ki so ga praznovali v cerkvi in še je razodeval v pomladanji pokrajini: Življenje je preplašilo smrt, ljubezen je premagala sovraštvo...

Nenavadna operacija.

Popularni zdravniški mesečnik 'Hyg' v Monakovem je prinesel nedavno med drugim tudi to-le zanimivost: Nekemu visokošolcu je bila v dvoboju odsekana špica nosu. Ponesrečenec pa je prišel na to srečno misel, da ga je pobral, vtaknil v usta in hitel ž njim na kliniko. Vsled gorkote v ustih je bilo odsekanemu organu otrpnenje onemogočeno. Na kliniki so izplaknili nosno špico v razredčeni kuhinjski soli, prišili so na staro mesto in čez štiri mesece je imel visokošolec nos kakor poprej. Navadno pa se taka operacija ne posreči, ker preneha v odsekanem udu kri cirkulirati in ne prodre krivanj, če se tudi ud prišije.

NAZNANILO.

Odprli bomo našo novo slikarsko obrt ali photograph gallery v YOUNG BLDG., in sicer dne

1. APRILA 1917.

Izdelovali bomo najnovejše vrste slike, veliko boljše kot kdo drugi v mestu.

Kot posebno darilo bomo dali z vsakim naročilom poročnih slik

ZASTONJ BARVANO VELIKO SLIKO

Pridite k nam pred poroko, da se domenimo in pripravimo, ker poročna slika je za vsak par velevažna.

Se priporočamo

ANDERSON STUDIO,

Young Building. Joliet, Ill.

FARMA NAPRODAJ.

Iz proste roke in radi družinskih razmer proda podpisani svojo farmo 43 akrov 3 milje od mesta. Farma je nekoliko obdelana ter bi se z malim trudom v kratkem času naredila lepa farma. Na farmi so vsa potrebna poslopja, skoro nova. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na lastnika: P. PERUŠEK, Rib Lake, Wis. 31t8

RABIMO PRIDNEGA MLADENIča ali mladega moža, Slovenca ali Hrvata, za delo knjigovodstvo in drugo uradovanje pri neki večji trgovini s lesom in kurivom. Kdor se čuti za tako delo naj se oglasi pri Amer. Slovencu. 28t4

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo..

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

To društvo ima že nad $2,100.00 v bolniški blagajni in je v devetnajstih mesecih plačalo nad $2,466.50 bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za $12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za $10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za.....$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za $7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za $9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za.....$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za $6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po.....75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

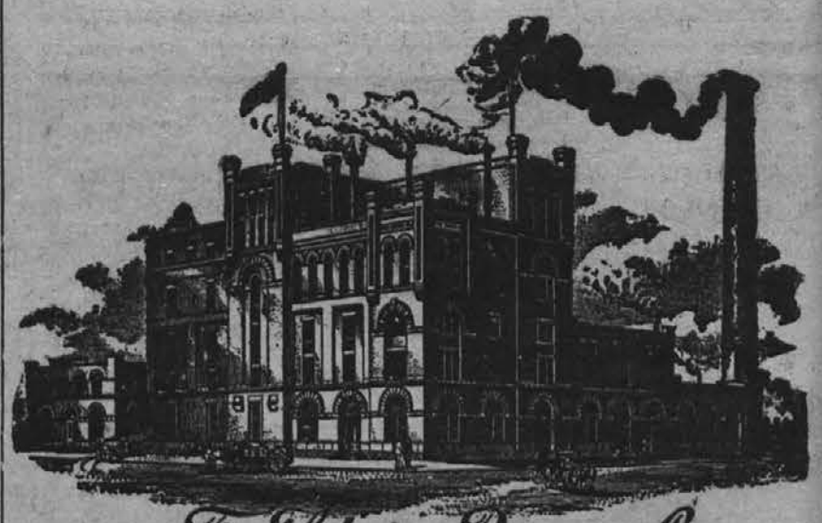

Fred Lehring Brewing Co
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS.

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Gotovo se zanimajo stanovalci na severozapadni strani glede nakupa lot in hiš, posebno v bližini tovarn, in ravno tam se nahaja prostor, ki je znan kot Gross's Woods, na North Broadway, kjer so imela razna društva